

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
194. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szombat
1932. évi augusztus 27

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — **Külföldre** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbizottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Az orosz veszedelem és Románia

Általános törvény kell a hitelező és adós viszonyának rendezésére!

Maniut tetemre hívták — Mi lesz a kisebbségi jogokkal?

Bukarest, augusztus 25.

A kamara szerdai ülésének megnyitása után Popovici igazságügyminiszter két törvényjavaslatot terjesztett be.

Az egyik a becslület védelméről szól, a másik a vagyonrevizióról.

A kamara plénuma a két fontos javaslat beterjesztését hatalmas tapsviharral üdvözölte.

Ifjabb Cuza visszatér Socor beszédére. Sorozat annak idején elítélte, mert nem teljesítette hazájával szemben kötelességét. Most azt kéri maga és pártja nevében, adják meg Socornak a szót, hogy tisztázza magát, ha tudja.

Idősebb Zelea Codreanu Mirescu szociáldemokrata beszédére tér vissza, mert Mirescu azt követelte, hogy a hadügyi tárca költségvetéséből csipjenek le két milliárdot, miután az ország amúgy is szövetségeseire építette fel a védelmet. Tiltakozik az ellen, hogy a hadsereg költségvetéséből csak egy banit is elvegyenek.

Ghimbesan lupupárti első interpellációjában közli a pénzügyminiszterrel, hogy

a legtöbb erdélyi pénzügyigazgatóságnál rokonzenvi alapon teljesítik a kifizetéseket.

Kisküküllő megyében például a vállalkozók megkapják követeléseiket, csak a tisztviselőknek és nyugdíjasoknak kell várniuk. Második interpellációjában követeli, hogy a konverziós törvény módosításával kapcsolatban hozzák már nyilvánosságra a kormány álláspontját, mert az az igazságot, amely Mironescu tervezete körül van, káros és tarthatatlan. A konverzió megszükitése ellen tiltakozik, hiszen

ma már nemcsak a mezőgazdák, hanem a társadalom minden rétege hangosan követeli az adósságok rendezését.

HA AZ OROSZ VESZEDELEM KÖZVETLEN VOLNA...

A napirenden még mindig a felirati vita szerepel. Feliratkozott szónok a szociáldemokrata Mirescu.

Beszéde kezdetén szóváltásba keveredik a konzistákkal és vassárdistákkal, akik közbeszólásokkal zavarják. Kitér Zelea Codreanu interpellációjára és ismételt leszógozói, hogy Románia saját erejéből nem védekezhetik a szonjettel szemben. Kijelentését óriási zaj és nyugtalanság fogadja. Mirescu csak percek mulva jut szóhoz s akkor leszógozói, hogy nincsen szándékában a román hadsereget kicserélni, azonban józan tárgyalóssággal azt kell megállapítania, hogy Románia csak a szövetségeseire építheti fel a védelmét. Közvetlen orosz veszedelem ugyan nincs, de ha volna, az ország egyedül nem lehetne elég erős a védekezésre. Eppen ezért újból indítványozza, hogy a hadügyi tárcából vonjanak le két milliárdot s azt fordítsák a mezőgazdaság megerősítésére.

A PARAZITA IPAR

Ezután Mirescu a parazita iparról beszél. A cukor, cement és a papírgyártás csak vámpírokkal és állami támogatással tarthatják fenn magukat. A Resicával kapcsolatban arra mutat rá, hogy ahhoz minden párt be-

vitte a maga embereit s így akármilyen kormány jöhet hatalomra, a Resica csak megkapja az állami támogatást. Ráér a munkanélküliségre. A probléma megoldását társadalmi segélyezésre felépíteni nem lehet. A segélyezésnek a rendszere is beteg, mert a kormányok nem türik meg, hogy a segélyek szétosztását a munkások is ellenőrizzék. Csodálható-e, ha a társadalom bizalmatlan az ilyen akciókkal szemben.

Hans Otto Roth, a német párt szócnoka, kifejti, hogy az a gyors eredmény, amelyet a kormány a svájci kölcsön körül ért, csak látszólagos. Itt nincsen szó tulajdonképpen kölcsönről, hanem csak arról, hogy a kormány másfélmilliárd lejt bocsát ki s ez a pénz is a költségvetési hiányok pótlására kell. A hiányokat azonban hiába pótolják, ugyanis csak újak keletkeznek. Nem is külföldi kölcsönökkel kell megoldani a gazdasági válságot, hanem előnyös gazdasági szerződésekkel.

Pompiliu Joanitescu: Melyik külföldi államra gondol?

Hans Otto Roth: Nem gondolt egyik államra sem, hanem az egész külföldre általában. Romániának nem szabad késlekednie, mert mentől később köt szerződéseket, annál

rosszabb helyzetet talál. Előfeltétel az, hogy a politikai szempontokat a kormány kapcsolja ki s szabaduljon meg a külföldi befolyásoktól. A konverzió jó és szükséges, de a kormány ezzel is későn jött. Most aztán vállalni kell a nehézségeket, de ne csak a mezőgazdák törődjenek, hanem

elvi alapon s általános érvennyel hozzanak törvényt az adós és hitelező viszonyának rendezésére.

Komoly megoldásról azonban szó sem lehet addig, amíg a Nemzeti Bank nem szállítja le a kamatát. Elsőrendű szükséglet az is, hogy egyes országgrészeket ne nyomják el gazdaságilag a többiek javára. Hiszen már Maniu is megállapította, hogy Erdély és Bánság az ország közterheinek kétharmadát viseli.

Óriási zaj keletkezik:

— Ez nem igaz! Maniu nem mondott igazat! Alljon a kamara elé és igazolja magát!

Hans Otto Roth most azt sürgeti, hogy a kisebbségi kérdést végre törvényesen rendezék.

Hangok minden oldalról: Ezt már rendezték!

Hans Otto Roth: Az anyanyelvnek a köz-

igazgatásban való használatától kezdve a közélet egyetlen területén sincs megoldva a kisebbségi kérdés. Rendezetlen az egyházi és iskolai államsegélyek kérdése is.

Az a 18 millió, amelyet a kisebbségek kapnak egyházi és iskolai célokra, semmi számárányukhoz képest.

Ezután arról beszél, hogy a szászok választási kartellben voltak a kormánnyal. Nem valószínű, hogy a szászok szavazata csak háromtized százalékot jelentett volna a kormánynak.

— A kisebbségeknek köszönheti a nemzeti parasztpárt, hogy kormányra került — kiáltják a liberálisok és a kisebbségi képviselők.

Hans Otto Roth a zaj elűlte után követeli, hogy a kisebbségi kérdéseket intézményesen rendezzék, a gyulafehérvári határozatok és a jelenlegi kormánypárttól kidolgozott statumok alapján. Ha ez meglesz, a romániai németek is bizalommal viseltetnek a kormány iránt. Addig azonban nem!

Mironescu érdekes bejelentése a szenátusban

A Népszövetség készül talpraállítani Romániát

A szenátus ülésének Mironescu pénzügyminiszter nyilatkozata adott érdekességet. Az előbbi ülésen ugyanis Horleanu a svájci kölcsön miatt interpellációt terjesztett elő s erre most Mironescu ismételtlen leszógozte, hogy a Casa Padurilor garanciája csak formális. Közli azt is, hogy

a népszövetségi körökkel igen fontos tárgyalások kezdődtek Románia gazdasági helyzetének talpraállítása érdekében.

Ezek a tárgyalások jobban megszilárdítják a külföld bizalmát Romániával szemben.

A szenátus ülésén egyéb említésre érdemes nem is történt.

Rothermere lordnak felajánlották a magyar koronát

London, augusztus 25.

Vissza a monarchiához címmel Rothermere lord cikket irt a Daily Mail-be, s ebben azt a szenzációt közli, hogy Magyarországról egyidőben felajánlták neki Szent István koronáját, de ő, érdemtelennek tartván rá magát, nem fogadta el. Ugyane cikkben állást foglal amellett, hogy a Hohenzollernek még ez évben visszaültessek Németország trónjára.

Bukarest főpolgármestere a királynál panaszolta be a nemfizető államot

Bukarest, augusztus 25.

Dobrescu, Bukarest főpolgármestere, tegnap kihallgatáson jelentkezett a királynál és elpanaszolta, hogy a főváros igen rossz anyagi helyzetben van, főleg azért, mert az állami intézmények több mint két éve nem fizetik a víz és villanydíjakat. Ilyen címen

kétszázmillión felüli összeg jár Pukarestnek az államtól.

Nem utalják ki azután a különböző állami alapokból a fővárosnak járó összegeket sem. A király megígérte közbenjárását.

Hajnaliig tartó minisztertanácson sem tudott megőgyezni a kormány a konverzió kérdésében

A népszövetségi szakértők is beleszólhatnak még az ügybe

Bukarest, augusztus 25.

A konverzió módosítása körül egyre tart az ingadozás. Újabb hír szerint a kormány kebelében nagy egyezkedések után sikerült némileg összehangolni a véleményeket s a szerdai minisztertanács már a következő tervezetet tárgyalta:

1. A konverziós törvény előnyeiben csak mezőgazdák részesülhetnek. Hogy ki a mezőgazda, azt a hatóságok a foglalkozás és az illető jövedelmi forrása összetételének a megvizsgálása után döntenek el.

2. A tíz hektáron azaz husz holdon felelő gazdák adósságait a következő módon konvertálják:

a) huszezer lejes kvótáig a szántóföld hektárja után, harmincezer lejig ültetvényeknél és negyveezerig árveszélyes területeken, amelyeken töltésmunkálatok történtek.

b) maximálisan négymillióig minden mezőgazdasági adósnál.

3. Adósok, akiknek kizárólagos foglalkozása a mezőgazdaság, részesülni fognak a szanalásban mezőgazdasági birtokaik jelenlegi értékének erejéig.

4. Azon mezőgazdasági adósok, akik az 1929 februári stabilizációs törvény alapján kérték és el is érték, hogy adósságai-

kat az állam vegye át, nem kérhetnek szanalást ezen adósságokra.

5. Bármilyen bank vagy kereskedelmi intézet igazgatói, felügyelőbizottsági tagjai, vagy általában vezetői, akik saját intézeteiktől vettek fel kölcsönt, nem részesülhetnek a szanalásban ezen intézeteiknél fennálló adósságaikra.

A tervezeten esetleg újabb változtatásokat eszközölnek, amelyek még nem ismeretesek.

Újabb jelentés szerint a szerdai minisztertanács éjszaka két óráig tartott, de a konverzió kérdésében nem tudtak megállapodni. Az újabb javaslat azért nem felelt meg, mert attól tartanak, hogy a rövidesen megérkező népszövetségi szakértők nem értenek egyet vele. Ezután a miniszterek véleménye megint az eredeti Mironescu-féle tervezet irányába kezdett ingadozni, anélkül azonban, hogy képesek lettek volna véglegesen megállapodni. A minisztertanács ma ismét összeül s ugyancsak ülést tart a kormánypárti intézőbizottsága is. A konverzió módosítására már csak a jövő héten kerülhet sor. A kamara ülészaka semmiesetre sem zárulhat le szeptember ötödike, vagy hatodika, de esetleg tizenötödike előtt.

Látogatás az állami emberbörzén

Klein urnak volt szive: csak ezer lejt kért egy címért!

Az asszony robotol — a férfi bölcsőt ringat

Brassó, augusztus 25.

Kár lenne fanyar vagy szines kommentárral kezdeni ezt a beszámolót. Kár hangulatos előszóként előbb elmesélni, hogy miképpen halt meg a Román-templom-utca egyik viskójában

Cserei József 38 éves munkanélküli cukrász. Aki kiköpte elrothadt tüdejét,

amivel három év óta nem szívta a munkatere meztelen, emberpárasan nehéz és mégis olyan boldogító illatát.

Mindez felesleges.

Olyan számok beszélnek itt helyetünk, amelyek sokkal hivatottabbak arra, hogy őszintén, színezés és nagytitkos nélkül visszaadják a probléma lényegét. Számok, amelyek hosszú és végnélküli oszlopokban sorakoznak egymás mellé. Oszlopokban, amelyek minél nagyobbak lesznek, annál kevésbé tudják fenntartani a rájuk nehezedő, hosszú emberszáradokon keresztül felépített társadalmi mépületét. Minél nagyobbakra nőnek, annál jobban ingadozik a rájuk rakott épület. Pedig valamikor ők voltak az alap. Valamikor az egész az ő teherbíró képességére épült.

Munkanélküliek. Ez az a csoport, amely ma több tagot számol, mint bármelyik szektát. Többen vannak, mint Hitler hívei, mint Cuza követői, mint Greta Garbó csodálói. S minél többen vannak, annál inkább egyek lesznek.

SEREKSZEMLE AZ EMBERBÖRZÉN

Brassó. Jorga-sor. Állami munkaközvetítő. Kinn a folyosón tizenegyen várakoznak. Sárgás, mosdatlan arcok pislognak, kitérülnek álmos szemük sarkát. Bagoznak és köpködnek. Várnak. Nem beszélnek, nem remélnek, csak fáradt, összetörtséggel, meghasonlottan ülnek. Prakszizuk van már ebben. Évek óta csinálják.

Egy cukrász. Bécsben, Budapesten évekig dolgozott. Brassóban szintén. Három évvel ezelőtt elbocsátották, mert nem akart, csak nyolc órát dolgozni naponta. Azóta nem tud álláshoz jutni. Most azért jött, hogy ajánlást kérjen a szatmári munkaközvetítőhöz. Ugyanis, mint elmondja, járt itt a múltkor egy Klein nevű utazó. Mondta, hogy Szatmáron van egy cukrászda, ahol alkalmazottat keresnek. Jó hely. Négyezer lej, koszt-kvartély. De csak akkor mondja meg a címet, ha ezer lejt kap. A három éve munkanélküli cukrász nem tudott ennyi pénzt adni. Azóta az ingyen összefut a nyál, ha a szatmári cukrászda gondolkodik. A címet még mindig nem tudja.

Lakatos. Nyolc hónapja nincs munkája. Gyárból bocsátották el. Azóta nap-számok, kötődés és minden egyéb. Nem megy. Lopni kell mennem, — mondja. A múltkor egyik barátom már meg is csinálta a haditervet. A legjobb esetben elfognak. Akkor legalább lesz lakásom és kosztom.

Más lakatos. Rozsnyón dolgozott a Rhein-gyárban. Hónapok óta tartoznak neki 3600 lej. Az igazgató azt mondta, nincs pénz. Nem tudja kifizetni. Eljött. Állást nem kap azóta. A pénztér sem.

Kőműves. Hat hónapja nem dolgozik. A legutóbbi munkahelyén 16 óra alatt 50 lejt keresett. Nem bírta. Most csak úgy él, feleségével és két gyermekével. Könnyűreletből. Na, meg aztán amit az asszony keres hébe-korba. Mikor, mivel.

Kocsis. Kiütötte kezéből a kenyeret a technika. Már csak szótöröket keresnek. Nem tudja mihez kezdjen. Talán ő is megtanul gépet vezetni. Hogy aztán egy-egy több tudománnyal lódörögjön éhen és munkanélküli.

Odabenn a közvetítőnél kalapos nacs-csák cselédet keresnek. Ez az egy, amiben nagy a kereslet. És kevés az ajánlat. A nacs-csák minden héten új alkalmazott után kutatnak. A régi, amint azt egy ppen ott lévő hölgy meséli, — rémes volt. Még elképzelni is rossz: Beteg lett!... És még megkívánta, hogy ők szolgálják ki. Ilyen uri dámaikat nem tartanak a mai világban. Van olyan, aki azzal foglalta el az állást, hogy lány és kisült, hogy asszony. Minden nap félre-rakott az ételből és vitte a fogházba az urának. Épp olyan tolvaj, mint az ura.

A ZUHÁNY STATISZTIKÁJA

1950. 4040 munkást keresnek. 8360 ajánlkozik. 2857 elhelyezkedik.

1951. 3875 munkást keresnek. 10.141 ajánlkozik, 2991 elhelyezkedik.

1952-re még nincs statisztika. Annyit azonban meg lehet állapítani, hogy lényegesen kevesebb a kereslet és több az ajánlat. Az elhelyezkedésről nem is be-

szélve. Silány, rettenetes ajánlatokat tesznek a munkaadók. És azt sem tartják be.

A munkanélküliek száma 1972. júliusában 559 volt.

Ezek, akik a Munkaközvetítőnél be vannak jelentve.

Ezenkívül legalább háromszor ennyi van még.

Segély nem nagyon van. Társadalmi akciók nem segítenek. Különben is most

Áruként ontják a gyárak az elbocsátott munkásokat
A Munkásotthon nemsokára kényszeregyezséget kér tagjaitól

Az ut a Munkásotthonba vezet. Malom-utca. Rendes, tiszta ház. Odabentről román szavak hallatszanak ki. Valamelyik vezető előadást tart a többieknek. Egy másik szobában hat munkás ül és beszélget. Arról, hogy hogy lehetne segíteni ezen a helyzeten. Három-négy éve, amióta a krízis tart, a segélyek fizetése sokkal nagyobb összeget tesz ki, mint az erre felállított alap. Nemsokára kényszeregyezséget kérhetnek. Állandó a deficit. Pedig már a munkásegélyt is leépítették!

ugysem kapnak segélyt. Majd novemberben. Nyáron van munkaalkalom?

Közben az előszobában nő a várakozók száma. Mire kimegyünk, már tizenhatan vannak. És még hányan lesznek?! A kalapos nacs-csák még mindig panaszkodik. A munkanélküli munkások már nem. Az egyik elkísér. Az utcán szembe jön velünk két koldus. Azt mondják bánátságok voltak. Nincs munkájuk. De van családjuk. Kérnek egy pár lejt. A munkanélküli cukrász kivessz két lejt a zsebéből. Ma egy darab kenyérrel kevessebbet eszik.

Odakinn az utcán autók süvitenek. Kávéházak tömve. Szállodákban nincs szoba. Az utcákon nincs hely és a járdáról leszorítják az ott ögyelgő, bámészkodó „munkakerülő”. Megérdemli, mondják. Miért nem megy dolgozni az ilyen erős ember? Mit tölti az utcán a drága időt? Nem felel. Pedig tudja, hogy drága az idő. És azt is tudja, hogy miért nem megy dolgozni.

Tavaly 700 lej is volt hetenként. Ma 400 lejnél többet senki sem kap...

Rendes segélyben mindössze hat munkanélküli részesül jelenleg. Erre is alig futja. Hát még a télen mi lesz.

Pedig a dologtalanok száma egyre nagyobb. Itt mindössze a szervezett munkásokról tudnak. Ezeknek ötven százaléka nincs állásban. Minden gyár elbocsátja a munkaeszközt. A Romloc, a repülőgépgyár, a cementgyár, a Foith-gyár, a Faipar, mind feleszámmal dolgozik. Sok

MEGMÉRGEZTE MAGÁT LÁBASS JUCI

Budapest, augusztus 25.

A magyar színművészetnek súlyos vesztesége van. Lábass Juci, az ünnepeit diva szerdán délután Múzeum körút 15 számú lakásán megmérgezte magát és meghalt. Férje, Szedő Miklós opera-

énekes, aki Szegedre megy szinigazgatónak, neje holtteste mellett összeesett, szanatóriumba kellett szállítani. A kiváló énekesnő s a 36 éves szép asszony halálának híre mély megdöbbenést és részvétet váltott ki mind a színházak mind a közönség körében.

Elrabolták Csikszentkirály postaszákját

A levélhordót és feleségét letartóztatták, állítólag ők kofolták a rablás meséjét

Csikszereda, augusztus 25.

Csikszentkirály postáját Mihály György odaváló levélhordó szokta átvinni a község állomásán éjjel fél 11 órakor áthaladó személyvonat mozgópóstájáról.

Kedden este Mihály feleségét küldte a posta után. Az asszony a leadott zsákot át is vette s a vasúti síneken igyekezett hazafelé. A postamesternő meg azon az este fel akarta bontani a zsákot s ezért türelmetlenül várta a kihordót, aki egyre később a zsákkal.

Egy órai várakozás után lakásán kereste fel a kihordóját, aki előadta, hogy feleségét küldte a postáért. Mihály azzal nyugtatta meg a postamesternőt, hogy az állomáson utána néz az asszonynak. Egy órai keresés után azzal tért vissza, hogy sem az asszonyt, sem a zsákot nem találja.

Nyomban jelentést tett a csendőrségen, a hol azonnal bevezették a nyomozást s hajnal felé megtalálták az asszonyt, aki zavaros előadásban fejtegette, hogy amikor a postaszák-

kal hazafelé igyekezett, a vasút mellett egy ismeretlen alak eléje ugrott, pofonvágtat, kikapta a zsákot a kezéből és elszaladt. Zsák nélkül nem mert a férje elé kerülni.

A csendőrséget nem elégítette ki az asszony vallomása és férjével egyetemben őrizetbe vették. Az a gyanu merült fel, hogy ők lopták el a postaszákot s most ezzel a mesével próbálnak védekezni. Különösen az gyanus, hogy Mihály eddig személyesen ment a posta után s most, amikor nagyobb pénzküldemény is érkezett, feleségét küldte. Még gyanúsabb, hogy a vasút szomszédságában lakók semmi zajt, vagy lármát nem észleltek, noha az asszony, állítása szerint, éktelen patáliát csapott az ismeretlen rablóval.

A kihordó és felesége körömszakadtáig tagadják, hogy közük volna a zsák eltűnéséhez. Az asszony égre-földre esküszik, hogy ártatlan, tőle egy fekete ruhás alak rabolta el a zsákot s így a csendőrség ez irányban is bevezette a nyomozást, de Mihály és felesége letartóztatásban maradnak.

Az új buza-kenyér ünnepe

Szin, hangulat és igazság...

Az unitárius bucsu — Nyaralás esernyő alatt — Két lejes emléktárgy — Benzin a petróleumlámpában

Homoródfürdő, augusztus 25.

Rengetegen voltak a homoródi unitárius bucsu, mert a Székelyföldön ez a lehetetlenség is szintisza valóság: bucsu is, unitárius is. Sokkal többen voltak ezrével, mint tavaly. Legtöbben gyalog jöttek, mert így olcsóbb volt. Üdítő, gyógyító borviz mellett most török meg először az új buzából sült életet, a mindennapi kenyeret. A székely földművelők hálá ünnepé ez az unitárius bucsu. Egy esztendő számadása, az elvetet mag szentesítés transfigurációja, a reményesség zöld tengerének ígérete és gazdagsága, az alázatos fejű buzakalász aranyának a bőséges áldott betakarítása, az első megszegett kenyér mindent legyőző erőforrása volt ez az unitárius bucsu. Kőváry, a

kénosiak fiatal lelkipásztora mutatja fel megtüzesedett, égő szívét, mint hálááldozatot a hívők ezrei előtt. Évezredek textusa is a mai világot példázta: „Vala pedig egy gazdag ember és öltözik vala biborba és patyolatba, mindennap dusan vigadozván: Es vala egy Lázár nevű koldus, ki az ő kapuja elé volt vetve, fekélyekkel tele. Lázár pedig kíván vala megelégedni a morzsákkal, melyek hullának vala a gazdának asztaláról...” A sok imádkozó fej között, mint az Ige hullt a megnyílt lelkekre, megszólalt csendesen szomszédjához fordulva az egyik leányzó: Nézd, Lilly a kék selyemruháját vette fel!

Nemsokára a prédikáció is véget ért.

★

üzem teljesen megszűnt. Vagy szervezetlennel dolgoztat.

A technika feleslegessé tette a munkás fizikai erejét. Amit évekkel ezelőtt egy erre külön kiképzett munkás egy nap alatt végzett el, a gép ma egy óra alatt elvégzi.

— Örülünk mi a technika fejlődésének alapjában véve, hiszen a mi javunkat szolgálja. De nem emellett a termelési és társadalmi rend mellett, — mondják. — Nem lehet esetelni azt a helyzetet ami most nálunk van. Nem segít ezen a társadalmi gyűjtés. Először, mert a legelő-alacsonyított érzés részünkre, másodsor, mert semmi ahoz képest, amennyire nekünk szükségünk lenne. Az állami segélyek elusznak. Joanifescu a múltkor ötvenmillióról beszélt a Kamarában. Mi bizony erről semmit sem tudunk. Fonák helyzetek alakulnak most. Például leg-több helyen az történik, hogy a férfi otthon ül és krumplit hámoz, vagy gyereket ringat. Az asszony pedig elindul keresni. Olcsóbb munkaerő, tehát könnyebben kap állást. Amit keres, persze, alig elég egy kiló kenyérre.

★

A husról már nem is beszélnek. Az drágább lett, mert a mészárosoknak nem volt elég magas a maximális ár.

Munka... Munkaalkalom... Lakás... Koszt... Jólét...

Elvont fogalom lettek már! Lassan még az elnevezéseket is elfelejtik. A szótárakból is kitorólik. A szavakat, amelyek ugys szavak már.

A fogalom, amit jelentettek a tömegek előtt, már régóta kódos álom csak...

Dénes Kató

Jellemzésül egy pár vonást a fürdő-ről is. Egy nyaraló családhoz beköszönt egy alkalmi, házaló kereskedő.

Parancsoljanak venni olcsó fakalánt, vagy puliszkakeverőt. A faragott fakalánt párja háromlej, a keverő diszítéssel együtt két lej! Parancsoljanak venni, nagyon olcsó!

A nyaraló család nem felel.

— Tessék parancsolni, — nem hagyja magát a kináló. — Ezt haza vihetik ajánláknak is, emléknék is. A lapos, nagy kanál párja három lej, a puliszkakeverő...

Végre megsajnálta az eladót a nyaraló család és megszólalt:

— Nézze atyafi, ne fáradjon egyet sem! Ha nem tud adni olyan valamit, amit kívánni kell, akkor ne kínáljon kanalat! Először legyen az, amit kavarjunk, azután jöhet a kanál!

Volt vagy nyolc nyaraló a fürdőn, akik inkább gyógyulni, mint üdülni jöhettek...

★

Az egyik nyaraló kedves epizódokat mesél a nyaralásról, indokolva egy részét a részvétlenségnek.

— Nyaralásom egyenesen hangulatos, — kezdi mókáját. — Éjjel esernyő alatt aluszunk, mert pontosan az ágyunkra csurog a víz a fedélről. Tekintettel arra, hogy a két szobáért napi 80 lejt kell fizessék, takarékoskodnom kell a fürdővel egy kicsit, ilyenkor nem húzom fel az esernyőt éjjel...

— Nincsen semmi világítószerszám a szobákban, — folytatja a másik. — Erre összeálltunk egynehányan s örült skandalumot csaptunk a fürdőigazgatóságnak, hogy miért nem adnak petróleumos lámpát a szobákba! Fellepésünknek azután meg is volt az eredménye, mert kaptunk lámpát, de petróleum helyett tévedésből benzint töltöttek az égőkbe. Ha észre nem vesszük, felrobbant volna az egész család! Azt is mondják a rossz nyelvek, hogy szándékosan volt a csere, mert a leégett villák helyére végre pompás modern új házak épültek volna a nyaralók, mint gyújtogatók költségén. A harmadik számadatokkal igazolja azt az állítását, hogy ezt a világhírű fürdőt, melynek csodálatos gyógyító erejét messze földön dicsérik, szándékosan teszik tönkre, mert máskülönben ezt a lekiismeretlenséget megérteni nem lehet. Amíg a múlt években 100 ezerek képezték a közbirtokosság hasznát, addig a tavaly az összjövedelem már 90 ezerre esett, míg ebben az évben csak 19 ezer lej. Az idén már a zenészek is idő előtt elmentek, mert a legszerényebb mindennapit sem tudták megkeresni.

Erőteljes reorganizáció és tekintélyes befektetés szükséges, hogy ez a híres gyógyhely újra régi fényében ragyogjon!

Ezzel a homoródi kirándulás véget ért.

Lévai Lajos

— ELOFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedíciója érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címkén.

AUGUSZTUS 27.

Szökés a Csillagbörtönből

Budapest, augusztus 25.
A szegedi csillagbörtönből megszökött Rácz Kálmán, egy földbirtokos elzúllott fia, aki Rózsa Sándor módjára sorozatos rablásokat követett el az alföldön, s e miatt életfogytiglani fegyházra ítélték.

Tragédiásorozat egy egyetemi tanár családjában

Debrecen, augusztus 25.
Mégdöbbenő tragédia-sorozat fejeződött be azzal az öngyilkossággal, amelyet debreceni szállításán követett el Kovács Gábor dr. budapesti egyetemi tanár felesége. A tragikus sorsu uriaszony édesapja, dr. Kenéz Gyula debreceni egyetemi tanár gégerákban szenvedett. Emiatt műtétet hajtottak végre rajta, de felesége már akkor látta, hogy a professzor menthetetlen. Az asszony hazament és felakasztotta magát. Nem sokkal később a debreceni klinikán kiszünetelt Kenéz professzor is. A temetés után néhány napra Kenézék veje, Kovács Gábor dr. budapesti egyetemi tanár is meghalt szívinfarktusban. Felesége a harmas sorscsapástól teljesen úszótörve, moriumhoz folyamodott és amikor látta, hogy a méreg nem végez vele, gyorsan felakasztotta magát. Mire megtalálták, a sorstragédia legutolsó áldozata is meghalt.

Agyonlőtte magát első felesége sirján

Brassó, augusztus hó 25.
Tegnap este hat óra tájban azok, akik a Groaver kápolna melletti ortodox temetőben tartózkodtak, revolverdörrenésre lettek figyelmesek. Azonnal a lövés irányába siettek és egy siron átlótt fejjel találták Orbán József brassói mészáros. A sirkeresztet a felirás kalapjával volt letakarva, amelyet levettek és megállapították, hogy Orbán első feleségének sirján követte el az öngyilkosságot. A hatvan éves ember első feleségének halála után ismét megvált. Már napok óta rosszkedvűen és idegesen járkált, míg nem tegnap délután hazament s amikor senki sem tartózkodott otthon, bucsulevelet írt, majd magához vette revolverét, kimen a temetőbe és ott követte el végzetes tettét. Mikor felesége hazament és levét megtalálta, azonnal keresésére indult, azonban akkorára Orbánt már behozzáították a Mărzescu kórházba, ahol dacára az orvosi beavatkozásnak, ma délután kiszünetett.

Az ügyészség megindította a vizsgálatot az öngyilkosság ügyében és rövid időn belül megszerzi a bucsulevelet is, amelyet Orbán második felesége eddig senkinek nem akart megmutatni. Hozzátartozói szerint az öregedő mészáros, aki valaha sokkal jobb napokat látott, már rég kiszült az öngyilkosságra, amelyet a súlyos anyagi gondok miatt akart elkövetni.

A székelyföldi háziipar és népművészet brassói ünnepe

Brassó, augusztus 25.
A brassói római katolikus főgimnázium épületének egyik tantermében már megkezdődött az Erdélyi és Bánáti Népkisebbségi Újságírók brassói csoportja által rendezett székely népművészet kiállítás anyagának összeállítása. Hatalmas ládákban kerül elő az a rengeteg érték és szépség, amely a székely nép fejlett háziiparát és művészeti készségét reprezentálja. Különösen az irások hímzései és a csiki szőttek ragadják meg az ember figyelmét, gyönyörű színhatásukkal, elpusztíthatatlannak látszó anyagokkal és ami nem megvetendő dolog: igazán olcsó és népszerű áráikkal. A kiállítás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg nemcsak a brassói magyarság, hanem az itt élő többi nemzetiségiek részéről is. A hihetetlenül gazdag anyagi kiállítás ünnepélyes megnyitása vasárnap délután 11 órakor lesz a római katolikus főgimnázium rajztermében.

Korrupció a Székelyföldön

A királyig mennek panasszal az elnyomóiktól szabadulni nem tudó székelyek

Csiksztereda, augusztus 25.
Gyimesfelsőlok lakossága tiztagu küldöttséggel kereste fel Teju dr. vármegyei prefektust és szigorú vizsgálatot kért Póra Imre, az ottani interimárbitárs elnöke, valamint Bujor Teodor állami elemi iskolai igazgató tanító ellen. Mindkettőjüket évekre visszamenőleg rengeteg visszaéléssel vádolják s azt követelik, hogy szabadítsák meg a falut tőlük. Ha-

sonló kéréssel fordultak a taafelügyelő-séghez is. Mindkét helyen megígérték, hogy vizsgálattal tisztázzák a vádlakat s amennyiben azokat beigazolják, gondoskodnak arról, hogy a sokat szenvedett falu nyugalmát helyreállítsák. — Csik-taploca község lakossága az uralkodóhoz küldött felségfolyamodványban kérte, hogy Csedő Imre interimárbitársági elnököt menesszék. Csedő már több mint öt éve ül a község nyakán s eddig nem sikerült megszabadulni tőle, mert ha az egyik kormány menesztette, a másik azonnal visszahelyezte. A község azonban megelégedte Csedőt s most egyenesen az uralkodóhoz fordult, hogy végre rend és nyugalom legyen Csiktaplocán.

Az acélsisakosok is kegyelmet kértek a beutheni elítéltek számára

Berlin, augusztus 25.
A lapzártakor érkezett telefon jelentések szerint a porosz tartományi gyűlés jogügyi bizottságát Beuthenbe rendelték, hogy ottan helyszíni vizsgálattal tanulmányozzák az öt halálraítelt nemzeti-szocialista ügyét. Előbb arra következtetnek, hogy az öt horogkeresztű kivégzését egyelőre nem hajtják végre.
A legújabb jelentések szerint az acélsisakos szervezetek vezetősége is kegyelmet kért az öt halálraítelt számára.

Egy kapitányt és hat nőt, akik Bukarestből autón jöttek Brassóba, két bandita megkötözte és kirabolta

Brassó, augusztus 25.
A brassói ügyészségnek ma reggel jelentették, hogy a Brassó-bukaresti országuton vakmerő fegyveres rablótámadás történt.
A 11.151. Bukarest rendszámú autó Colina Constantin kapitánnyal, hat hölgygel és a soffőrrel, Bukarestből Brassóba igyekezett. A 27-es és 28-as kilométerkö között az utolsó árokban két fegyverkezett alak bujt elő és az autó elé álltak. A soffőr kénytelen volt a gépkocsit megállítani, mire a két bandita „fel a kezekkel” kiáltással megadásra kényszerítette az autó utasait, majd lekötözték őket.
Ekkor a két rabló munkának látott. Kiku-

Statáriális bíróság előtt az új- pesti rablómerénylet főtettese Havlik cinikusan tagadja, hogy meg akarták ölni a gyógyszerészegédel

Budapest, augusztus 24.
Ma, csütörtökön délelőtt kezdte meg a budapesti rögtönítelő bíróság az újpesti illés-féle gyóvgyzertárban pénteken este elkövetett revolveres rablótámadás tetteseinek ügyében a tárgyalást. A rablótámadás három résztvevője: Havlik Ferenc, Bárány Ernő és Steiner József közül csak Havlik Ferenc ügyét vette tárgyalás alá a rögtönítelő bíróság, a másik két vádlottat pedig majd elkülönítve tárgyalják.
Az alacsony és vézna termetű Havlik Ferenc a kihallgatás alkalmával elmondta, hogy cseh állampolgár, 1915-ban született, hat elemi végzet és jelenleg munkanélküli asztalossegéd. Kihallgatása után Somody ügyész felolvassa a vádiratot, amely löfegyverrel való szándékos emberölés kísérlete és rablás miatt kéri Havlik megbüntetését.

— Megértette a vádat? — kérdezte Márton tárgyalást vezető elnök.
— Nem figyeltem oda — válaszolta könnyedén a vádlott.
Az elnök rendreutasítja Havlikot s megkérdezi, hogy bűnösnek érzi-e magát? Havlik így felelt:
— Igen, de nem gyilkosságban.

Két órai vallatás következik ezután, a melynek végén a félmében is cinikus Havlik megtörve mondja, hogy egész életét nyomorban és zaklatásban telt el. — Most az volt nekem és két társának a terve, hogy három ezer pengőt raboljanak, és azzal Ausztráliában vásároljanak földbirtokot. Elmonja, hogy előbb egy öreg házaspárt akartak kifizetni, úgy, hogy kloroformmal elbódítják őket.

Ezután az illés-féle gyóvgyzertárban végrehajtott rablótámadás részleteiről számol be és beismeri, hogy a tervet ő dolgozta ki.

Márton elnök most felolvassa azt a

Nincsen semmi kétség: NIVEA-CRÉME-T.

Sem a „Luxus-krémek”, sem „csoda-krémek”, sem „utánzatok” nem pótolhatják a
Mert az egész világon nincsen más krém, amely szintén a bőrpoló euceritet tartalmazná, pedig ezen alapszik a Nivea Crème meglepő hatása. — Tehát: Csak Nivea Crème-t és semmi más!

Lelőttek egy olasz minisztert

Reval, augusztus 25.
Tosti bárót, Olaszország revali meghaltalmazott miniszterét, tegnap Ferrari követési tisztviselő lelőtte. Tosti súlyos állapotban van. A merénylet oka ismeretlen.

A Monopol főnöke letartóztatott egy gendőrírtást a romikó miatt

Temesvár, augusztus 25.
A Monopol Tzoni nevű új főnöke egy parti romikó miatt tegnap letartóztatva Kotz Jonel többszörösen kitüntetett és előnnyesen ismert rendőrtisztet.
Az eset, bár időközben Tzont bíróság ellenében szabadonbocsátották, nagy felháborodást keltett.

Az új kényszeregyezési törvény

Megszűnik a bírói likvidálás

Mára a kényszeregyezési törvényt módosító javaslata is elkészült; lényegesebb pontjai a következők:

A hitelezőknek felajánlott kvóta nem lehet kisebb negyven százalékánál, három éves határidő mellett. Nagyobb kvóta esetén a terminus öt évig is terjedhet.

A kérvény benyújtása után a törvényszék elnöke megvizsgálja, hogy a kereskedő nem volt-e elítélve hamis bukásért, vagy nem telt-e el legalább öt év egy előző kényszeregyezés óta. Azután azonnal határoz elyben a kérésről, esetleg azonban felvilágosításokat is kérhet.

A kérés visszaütése esetén a kereskedő öt napon belül felelbezhöz a törvényszék plenáriumához, a hitelezők azonban nem felelbezhetnek a kényszeregyezési kérés elfogadása ellen.

A delegált bíró és jegyző járandóságainak fedezésére és egyéb hivatalos költségekre az állam az új törvény szerint csak felszázalékát szedi a kvótának.

A kényszeregyezés elvben engedélyezésétől a végleges „omologálásig” semmiféle korábbi bírói határozat címén nem eszközölhető zárolás, végrehajtás, vagy bármilyen biztonsági intézkedés vagy zálogjogi előjegyzés. Kivételt képez az az eset, ha valaki már a kényszeregyezés elvben engedélyezése előtt eszközölte a zálogjogi előjegyzést.

A kényszeregyezés feletti határozatok a nem privilegizált és zálogjogi nem garantált tételek hitelezőinek kétharmad szótöbbségével hozhatók meg.

A kérés engedélyezése előtti hatvan nap alatt foglalással vagy végrehajtással szerzett elsőbbségi jogok érvényüket veszítik, kivéve, ha közadóságokra (a lok stb.) vonatkoznak.

A kamatok lehetnek kisebbek a törvényesnél, sőt kamatmentesség is lehetséges.

Azon kereskedők, akik jelen törvény kihirdetésekor bírói likvidáció alatt vannak, jelen törvény hatálya alá kerülnek és úgy tekintendők, mint akiknek kényszeregyezési kérését eloben elfogadták.

A bírói likvidációról szóló törvény, minden előző, a jelen törvénnyel ellenkező törvénnyel vagy rendelettel együtt, semmis.

— GYANUS VENDÉG A LOKÁLBAN.

Egy helybeli mulatóban Bancila Miklós, a brassói bűnügyi osztály vezetője, egy könnyelműen költelező alakban, akinél sok ezres bankó volt, egy valószínűleg régóta körözött nemzetközi szélhámost ismert fel. Az illető Jonescu Benjamin (Jon Bencu) bukaresti lakos, akit a rendőrségen történt kihallgatása után Bukarestbe szállítottak.

— Gyanusan égett le egy biztosított csűr. A botfalusi csendőrség jelentette, hogy 24-re virradó éjszaka kivulladt Kaufner Márton ottani lakos csüre és minden igyekezet dacára porrá égett. A csűr 90 ezer lejt tesz ki. A hatóságoknak az a gyanua, hogy gyújtogatás történt. A vizsgálat megindult.

Kommunista váddal letartóztattak egy liceumi igazgatót

Bukarest, augusztus 25. Csernoviczból jelentik: A rendőrség az éjszaka folyamán letartóztatta Reinert, a zsidó liceum igazgatóját, akit azzal vádoltak, hogy összeköttetésben áll a bukovinai kommunistákkal s részese a nemrég leleplezett diákösszeesküvésnek is. — Ugyanez éjjel letartóztattak egy fiatal embert is, aki a szovjet megbízásából kapcsolatot tartott fenn a besszarábiai és a bukovinai kommunisták között.

Megalakult a volt gazdatisztek országos szövetsége

Torda, augusztus 25. Az agrárreform folytán a nagybirokok megszűntek. Ennek következményeképpen néhány ezer gazdatiszt állás és kenyér nélkül maradt.

Az „Agrártörvény”-nek egy szakasza úgy rendelkezik, hogy abban az esetben, ha a földigénylők igényei kielégítése után kisajátított földek maradnának, ezek 50 hold erejéig szakképzett gazdaszok között osztandók szét. Miután a kiosztások már megtörténtek, és óriási területek maradtak meg, amelyek vagy paragon hevernek, vagy gyengén kezeltetnek, nagy áldás származnék az országra, ha ezek a most állás, foglalkozás nélkül nyomorgó gazdatisztek földhöz jutnának.

Tordáról indult ki az e gondolat megvalósítását célzó mozgalom, amelyre vonatkozó, Lapikás Béla volt gazdasági intéző által kibocsátott felhívás oly meglepő eredménnyel járt, hogy a szövetség alakuló közgyűlését f. hó 21-én Tordán már meglehetősen tartani. A közgyűlés Darkó Lajos nyug. gazd. felügyelő elnöke mellett folyt le és a megjelentek a román és magyar nyelven felolvasott alapszabályokat elfogadták s a szövetség megalakulását kimondották.

Az alapszabályokból kiemeljük a következőket:

A szövetség székhelye Torda. Tagjai lehetnek mindazok a gazdaszok, akik valamely szakiskolában oklevelet nyertek vagy igazolják, hogy legalább 200 holdas birtokot 3 éven át önállóan vezettek. A beiratási díj 50 lej és az évi tagsági díj 100 lej. A szövetség tagjai lehetnek e gazdaszok nemzetiiségre való tekintet nélkül. E főcél mellett a szövetség hathatós támogatást kíván nyújtani tagjainak nyugdíj, kölcsönös segélynyújtás és más szociális intézmények létesítésével.

Az alakuló közgyűlés az igazgatóságot és felügyelőbizottságot is megválasztotta. A szövetség ügyeit egyelőre szűkebb körű végrehajtóbizottság intézi, amelynek élén Bobocan Teodor és Lapikás Béla igazgató állanak.

A szövetség címe: „Agricola” Gazdatisztek Országos Szövetsége, Turda, Str. Eminescu 28.

Lázítás címén perbe fogják Török Ferenc plebánost

Visszaadták a gyergyócsomafalvi „irredenta” írásokat

Csikszereda, augusztus 25.

Beszámoltunk arról a hacacéról, amelyet egyes tulbuzgó hatósági közegek indítottak a gyergyócsomafalvi katolikus templom keresztje ellen. Természetes, hogy ez esetben is, mint annyi másban, nem maradhatott el a „lázadás” sem.

A csikszeredai ügyészség véglegesen befetjete a vizsgálatot a templomtorony keresztjében talált írások ügyében. A minisztériumig reklamált írások, (a templom története, az adományozók névsora, a Brassói Lapok 1928-ik évfolyamának egyik száma, a Csiki Lapok egy példánya, a Keleti Újság egy cikke és egy 100 lejes pénzdarab) annyira ártatlannak bizonyultak, hogy azokat már vissza is küldték az egyházközségnek s egyidejűleg ezirányban megszüntették minden eljárát, noha egyes hazafiak tovább akartak kutatni.

Azt azonban nem állíthatjuk, hogy a csomafalvi ügy ezzel teljesen lezárult, nem, gondoskodtak azok az egyének, akik az egész dicstelen cirkuszt rendezték, hogy csak egy egyszerűen napirendre térjenek a dolog fellett. Török Ferenc ottani esperes-plebános ellen lázítás címén eljárást indítanak.

Állítólag ő küldte a templom köré a bámuló tömeget. Egyetlen csendőrt, vagy hatósági közeget egy szóval sem bántott meg senki, ezt a csendőrség is elismeri, de azért Törököt a vádlottak padjára akarják és fogják ültetni. Hiába, eredmény kellett legalább ennyi.

Mindennapi tragédia

Nestorescu Mária megismerle az Élelet...

Marosvásárhely, augusztus 25.

Nestorescu Máriának hívnak — hangzik az első válasz a nacionál felvételekor az inspekciós rendőrtiszt szobájában és a továbbiakban egy nem mindennapi élettragédia konturjai bontakoznak ki a várakozó újságíró előtt.

Ugy, ahogy most festek, rongyokban, mezítláb és gondozatlan gyermekkel, a karomon — mondja a feltűnően szép vonású fiatal asszony, nehezen hihető el, hogy gazdag bukaresti kereskedő familia gyermeke vagyok, akit szülei a legelőkelőbb leányintézetben neveltettek.

Kitűnő eredménnyel végeztem a felső kereskedelmi iskolát, amire azt hittem, hogy nem lesz szükségem. Pedig bizony később jól fogott. Alig érettségiztem le, apám tönkrement a rossz gazdasági viszonyok következtében és az előkelő élet, márkás gépkocsi és színes bálók után, egy bankba kellett mint kezdő tisztviselő belépnem és csekély keresményemmel az egész családot én tartottam el.

Gyorsan beletörődtem a megváltoztathatatlanba és később már örömet is okozott a mindennapi szürke monoton munka, melyben részem volt.

Nem sokáig tudtam örülni a munkának.

Az egyik osztályfőnök, fiatal tetszetős ember, csakhamar szemet vetett reám és udvarolni kezdett nekem.

Először visszautasítottam udvarlását, mert nem tartottam elég komoly embernek, de mindenki kikacagott, hogy miért

dobom el magamtól a szerencsét és így a többiek hatása alatt csakhamar bekevertem a hálójába. Virág, csokoládé és más ajándékok egymást követték, de a cégjegyző gazdag ígéretekben sem volt velem szemben fukar.

Házasságot ígért, villát, szép toalettet és könnyed, boldog életet és végre is engedtem. És amikor szegénybe estem, amikor a viszonyok következményei mutatkoztak, kikacagott. Amikor a következő leépítés megtörtént, a cégjegyző elsőnek ajánlott a változott gazdasági viszonyok következtében az elbocsátásra és az udvarias felmondó levelet is ő írta alá.

Ekkor kezdődött a kálváriám. Betegen kilincseltem állásért hónapokig, de mindenütt visszautasították ajánkozásomat. Már cselédnek is elmentem volna, de szegényem miatt egyik család sem akart felvenni.

Végül is vidékre indultam. Utolsó pénzen Marosvásárhelyre jöttem, itt azonban már elfogyott az erőm és kórházba kerültem, hogy ott nemsokára egy egészséges fiugyermeknek adjak életet.

Ennyi az egész, hogy mi lesz ezután velem, azt az Isten tudja.

A többi már az inspekciós rendőrtiszt mondja el.

A szerencsétlen, valaha jobb napokat látott asszony, a rendőrségtől és a várostól is kért segélyt, de egyik hatóságnak sincs módjában az arra szorulókat hasonló segélyekben részesíteni.

Igy toloncuton kerül vissza Nestorescu Mária síró gyermekével Bukarestbe — a honnan elment.

Ezalatt pedig újabb és újabb Nestorescu Máriák kerülnek bankba, újabb és újabb cégjegyzők fogják őket elcsábítani és kirugni, akkor, amikor szegénybe esnek...

Benczel Béla

Cosyns nincs megelégedve a Piccard-expedíció eredményével

Brüsszel, augusztus 25.

A francia L'oeuvre nevű lap munkatársa meginterjúvolta Piccard professzor asszisztensét, Cosyns doktort, aki tegnap érkezett Brüsszelbe. Cosyns külön rapid repülőgéppel jött. A repülőtéren szülei, néhány barátja, egyetemi tanárok és a nemzetközi tudományos egyesület képviselői várták.

Cosyns, aki határozottan jobb színben van, mint utazása előtt, a következőket mondotta:

— Az utat a legteljesebb rendben folyt le. Azok a törések, amelyek történtek, előreláthatóak voltak és nem leptek meg bennünket. Különben minden megfigyelésünk és impresszióink dupla példányban le van írva. Mindenesetre, ahhoz, hogy mindent pontosan összeszedjék és megállapítsam, hogy kísérletünk mennyiben felel meg a várt eredménynek, legalább tíz-tizenöt napra van szükségem.

Arra a kérdésre az újságíróknak, hogy kaptak-e drótnélküli távirón értesítéseket akár Zürichből, akár máshonnan, Cosyns azt felelte, hogy mindössze saját táviratainak elismervényét, azaz értesítést arról, hogy azok megérkeztek, kaptak. Belgiától azonban nem tudtak közvetlenül érintkezni.

Hogy szándékában van-e egy újabb sztratoszféri repülés, arra egyelőre nem adott választ, mert mindez attól függ, hogy mit hozott a mostani ut eredménye. Édesanyja azonban kijelentette az újságíróknak, hogy fiának határozott szándéka, hogy repülését megismétlje, mert nincs megelégedve azzal az eredménnyel, amit az ut tudományos szempontokból hozott.

Csak tíz százalékkal szállítják le a mezőgazdasági adókat

Bukarest, augusztus 25.

Mironescu pénzügyminiszter elkészítette a mezőgazdasági és ingatlan adó leszállításáról szóló törvénytervezetet, amely

tíz százalékos redukiót ír elő.

Tegnap délután hat órakor a pénzügyminisztériumban megbeszélés folyt, amelyen részt vett valamennyi pénzügyigazgatási vezérinspektor. A megbeszélések a pénzügyi adminisztráció uniformizálásáról folytak.

A jó ember

Írta: GERARD FAIRLINE

Az álarcos férfi munkához látott. Néhány perc múlva feltárlt a hatalmas páncélszekrény ajtaját.

A páncélszekrény belseje két részre volt osztva. A felső rekeszben összekötött papircsomók voltak, szép rendbe rakva. Részvények lehettek. Az alsó részben bársonykendőn vakító fényű drágakövek sziporkáltak. Az álarcos férfi tétlenül állt néhány pillanatig, és némán gyönyörködött a varázslatos látványban.

Ebben a pillanatban váratlanul meggyújtotta valaki a villanyt és háta mögött megszólalt egy hang:

— Fel a kezekkel!

Az álarcos férfi villámgyorsan megfordult, aztán némán felemelte a kezét.

Az idősebb férfi, aki előtte állt, nyilvánvalóan a lakás és a páncélszekrény tulajdonosa volt. Rikító színű, csikos pizsamát viselt és revolvert szegzett a betörő mellének.

— Hát most mit kezdjek magával? — kérdezte rövid hallgatás után.

— Azt hiszem, — felelte a betörő —, hogy az adott helyzetben csupán két lehetőség van: vagy kiszolgáltat a rendőrségnek, vagy futni enged. Ha az első megoldást választja, kielégítheti bosszúvágyát, viszont elmulasztja soha vissza nem térő alkalmat, hogy a felebaráti szeretet erényét gyakorolhassa.

— Maga ugyan hidegvérű ember!

— Kicsit fárasztó dolog — szólt az álarcos férfi — a karjaimat ilyen magasan tartani. Nem engedné meg, hogy...

— Jól van, leengedheti a karját. De ha menekülni próbál, lelövöm.

Az íróasztalhoz ment és leült. Intett a betörőnek, hogy foglaljon helyet vele szemben.

— Hogy hívják? — kérdezte tőle.

— Williamsnek. És magát?

— Hát ez már szemtelenség! Különben: Burton Henry a nevem. Magyarázza meg, hogy jutott eszébe, hogy éppen nálam törjön be?

— Oh, ez szomorú história! — sóhajtott fel a betörő, miközben levette az álarcat. Meglepetten fiatalnak látszott. — Hosszadalmas is. Egyébként annyit mondhatok, mindegy volt, önnél fogok-e betörni, vagy másnál...

— Nem olyan az arca, mint egy megrögzött bűnös. Olyan benyomást tesz, mint valaki, aki Oxfordban tanult. Szomorú, ha ilyen intelligensnek látszó ember rossz utra tér.

A betörő vállat vont. Burton néhány másodpercig hallgatott, mintha maga sem tudná, mitévő legyen. Aztán egyszerre így szólt:

— Hallgasson ide. Egy feltétellel hajlandó vagyok magát szabadon bocsátani. Ha megígéri, hogy három hónapig semmiképpen sem vét a törvény ellen.

— Három hónapig?

— Igen.

— Miért?

— Mert azt remélem — szólt Burton —, ha ennyi ideig tisztességes életet él, rá fog jönni, hogy becsületességgel mégis meszebb lehet jutni az életben. Vegyen példát rólam. Esztendőnkön keresztül jelentéktelen irnok voltam egy nagy vállalatnál. Reggeltől estig becsületesen dolgoztam és a más pénzéhez világért se nyultam volna. Mi az eredmény? Megnyertem feljebbvalóim nagybecsülését, idővel igazgató lettem, majd a vállalat részvénytöbbségének tulajdonosa.

— Jóságos Isten!

— Mi az?

— Bocsásson meg — dadogta Williams —, azt akartam mondani, sose hittem volna, hogy egy irnok ilyen nagy karriert csinálhat. Ez persze sok időbe tarthatott?

— Lassan ment a dolog, de legalább biztonságosan. Ami mindenesetre többet ér, mint a gyors, de becsületlen meggazdagodás.

Újra csend lett. Aztán hirtelen megszólalt Williams:

— Hajlandó vagyok megesküdni arra, amit kíván. Maga jó ember, Mr. Burton.

— Ugyan! Szóra sem érdemes, amit tettem. — Burton arca csak úgy sugárzott az elégedettségtől. — Szívvel örülök, kedves

fiam, hogy észretért. Most tehát jó éjszakát és sok szerencsét.

Kezet fogtak. Burton kikisérte a betörőt a kapuig és kiengedte. Aztán visszament a háza.

Williams, alig hogy magára maradt az utcán, valóságos nevetőgörcsöt kapott. Még akkor is hangosan hahotázott, amikor a legközelebbi rendőrszobához ért.

Az ügyeletes őrmester szalutálással üdvözölte.

— Jó estét, őrmester. Hol van Higgins felügyelő ur?

— Bent a szobában, felügyelő ur.

Johnson detektívfelügyelő — álneven Williams — a belső szobába lépett és felrúta a kollégáját, aki a hosszú várakozás közben elaludt.

— Ott van minden a safe-jében, — jelentette. — Az egész Trevor-féle ékszergyűjtemény.

— Hát sikerült bejutnia? És semmi baja sem történt! — kiáltotta meglepetten Higgins.

Johnson elnevette magát:

— Furcsa kalandom akadt. Burton leleplezett. Mulatságos komédiát adott elő a tisz-

teletemre. Hiszen a rendőrség kezére nem adható, mert akkor meg kellett volna mondania, mit őriz a páncélszekrényében. Rögtön leleplezték volna, hogy ő az, aki Trevorékát kirabolta. Lelőni sem mert, ez mégis veszélyes dolog. Így hát előadást tartott a becsületesség előnyeiről, megesketett, hogy jó utra térek és szelnek eresztett.

A két detektív az oldalát fogta nevéteben. Aztán Higgins felállt és nagyot ásított.

— Örülök, hogy így történt a dolog. Ezek után elrendelhetjük Burtonnál a házkutatást és letartóztathatjuk. Anélkül, hogy előre bizonyosságot szereztünk volna róla, hogy valóban ő a tolvaj, nem léphettünk fel nyíltan egy ilyen köztisztviselővel álló, befolyásos ember ellen. Mit fognak szólni a városban, ha nyilvánosságra jut, hogy a jámbor mr. Burton valójában — veszedelmes bandita!

— És mit fog szólni mr. Burton — szólt nevéte Johnson —, ha megtudja, hogy a veszedelmes bandita, akinek megkegyelmeztet valójában — jámbor detektív volt!

Johnson nevéte ment haza, nevéte felelt le és még sokáig nem tudott elaludni, annyira mulatott az eseten.

Asíra (Apolló) Mozzó

BRASSO
Telefon 546

Zsoltolt ház előtt fut a

„KUBA VIRÁGA”

Cupe Velez és Lawrence Tibelt főszereplőkkel.

A szünetben fellép a híres indián

Dr. KING és MILLY

médiума, akik teljesítményükkel elbűvölik a közönséget — Bámulatos fakir mutatványok és tömegszuggesztió — Ma csütörtökön, augusztus 25-én csak 2 előadás, pontosan 5 és 7 órakor. — Tekintve a nagy tolongást, kérjük a közönséget idejében megjelenni szíveskedjék.

Jaj, mi lesz itt!

Beterjesztették a kamarába a köztisztviselők és politikusok vagyonát ellenőrző törvényt

Három hónapon belül minden köztisztviselő büntetés terhe alatt tartozik bejelenteni a vagyonát

Tizenhét évre visszamenőleg ellenőrzik a bármilyen címen szerzett vagyont

Bukarest, augusztus 25.

Végre elkészült a régóta beharangozott óriási érdeklődéssel várt törvénytervezet „a vagyonok ellenőrzéséről és a becsület védelméről”. A javaslat rövidesen tárgyalásra kerül és — lévén a politikusok személyesen is érintve általa — óriási viták és viharok várhatók körülötte. A tervezet részletei a következők:

I. Minden Romániában lakó személy, aki 1914 augusztus tizenötödikétől kezdve bármilyen közhivatalt vagy méltóságot viselt, vagy visel, felhívható, hogy vagyonának eredetét igazolja.

II. A vagyon eredetének igazolása úgy történik, hogy az illetőnek bizonyítékokat kell produkálnia, miszerint vagyonát nem szerezte a büntető törvényekbe ütköző eszközökkel.

III. Igazolatlan vagyonnak tekinthető: 1. Amelyre vonatkozólag az illető nem tud bizonyítékokat hozni, hogyan szerezte, 2. amelyről bebizonyosodik, hogy büntető törvénykönyvbe ütköző módon szerezte. Az 1914 augusztus tizenöt, avagy az illető hivatalbalépése előtt szerzett vagyonok nem esnek ellenőrzés alá.

KI VÉGI AZ ELLENŐRZÉST?

IV. A vagyonok ellenőrzését az ítélőtábla és a Semmitőszék fogják eszközölni. A vizsgálat megindítható hivatalból, az ügyészség, vagy azon minisztérium részéről, amelynek ressortjában az illető dolgozott, azután tisztviselői egyesületek kérésére és végül feljelentés alapján.

Névtelen feljelentések csak akkor vehetők figyelembe, ha azok elegendő megalapozott indokot tartalmaznak. Minden ítélőtábla mellett három táblabíróból álló bizottság alakul, amely a vizsgálat megindításával és a beérkezett feljelentések átvizsgálásával foglalkozik.

A VIZSGÁLAT ALÁ VETT SZEMÉLYEK KÖTELEZETI SÉGEI

IX. Bárki az első pontban jelzett személyek közül maga is kérheti vagyonának eredetének megvizsgálását s a bizottság ezt épp úgy köteles eszközölni, mint feljelentés esetén. Az illetőnek azonban meg kell jelölnie, hogy hol és ki rágalmozta meg szóban vagy írásban. A rágalmozást felhívják a bizottság színe elé és ott nyilatkoznia kell, hogy feantartja-e állítását, amely esetben jegyzőkönyvet vesznek fel, hogy az illető a feljelentő szerepét tölti be. Ha az illető tagadja, hogy rossz híreket terjesztett volna szóbanforgó politikus vagyonának eredetéről, úgy ezt is jegyzőkönyvbe veszik.

A vizsgálat titkos, de a gyanúsítottaknak a már lezárt jegyzőkönyvekről hiteles másolatot adnak ki, hogy az indokolatlan rágalmozatok ellen törvényes úton eljárasson.

X. Magát a vizsgálatot a bizottság által kijelölendő bíró végzi, vizsgálóbírói jogokkal felruházva, csak letartóztatásokat nem eszközölhet. A vizsgálat sürgősen végrehajtandó, a bíró eszközölhet kihallgatásokat, házkutatásokat stb. A vizsgálat alatt a gyanúsított köteles részletes kimutatást készíteni minden vagyonáról és bizonyítékok csatolása mellett kimutatni annak eredetét.

A kirendelt bíró helyett az ítélőtáblai bizottság bármikor, megindokolás nélkül, másikat delegálhat.

XI. A vizsgálat befejezése után a bíró huszonnégy órán belül előterjeszti jelentését az ítélőtáblai bizottságnak, amely a vizsgálat kiegészítését is elrendelheti. Feljelentők és gyanúsítottak is benyújthatnak memorandumot a bizottsághoz. A bizottság azután minden indokolás nél-

kül, szótöbbséggel határoz, hogy a feljelentést táblai tárgyalásra bocsássák-e. A tárgyalásra a feljelentőket, gyanúsítottakat és tanukat megidézik. Ha a vizsgálat három hónap alatt nem fejeződött be, a gyanúsítottak joga van kérni, hogy az ügy összes iratait átküldjék a táblához érdembeni tárgyalás végett.

XII. Az ítélőtáblai bizottság a feljelentés elbírálásával egyidejűleg a rosszhiszeműnek bizonyult feljelentőket a tábla elé küldi, amely három hónaptól két évig terjedhető fogházra ítélheti, a Btk. hatvanadik szakasza alkalmazásának lehetősége nélkül. De ha a feljelentőt fel is mentenek, polgári kártérítésért üldözhetők, mely minimálisan huszezer lej. — Felebezés a Semmitőszékhez nyújtható be.

Az ítélőtábla mindezen ügyeket ötös anácsban tárgyalja le.

XV. A tárgyalások titkos ülésben fognak folyni, csak a határozat kihirdetése történik nyílt ülésen.

Az igazolatlan vagyon sorsa

XVI. Az ítélőtábla határoz, hogy a megvizsgált vagyon eredetét igazolták-e vagy sem. Az igazolatlan vagyon az államra száll kártérítés levonásával. Ha a jogtalan vagyonszerzés a Btk. szakaszaiba ütközik, az illető ellen az ügyészség is eljárást indít.

XVII. Ha a megvizsgált vagyon eredetét igazolták, a tábla a feljelentőt ítéli el — még ha jóhiszeműnek bizonyult is — legalább és minimálisan huszezer lej polgári kártérítésre.

A turkesztáni Cseka-főnök elrablása

A GPU emberei makacsul tagadnak

Bukarest, augusztus 25

Az ilfovi ítélőtábla szerdán tárgyalta a hírhedt Agabekov-ügyet, amelynek öt vádlottja miatt került a bíróság elé, mert állítólag az orosz GPU megbízásából Konstancába csalták és ott el akarták rabolni Arutinov, alias Agabekov volt turkesztáni cseka-főnököt, aki megszököve Oroszországból, ugyanúgy a szovjet ellen fordult, mint Besszdovszkij, a párisi szovjetszövetség volt tanácsosa. Agabekov elrablását a sziguranca hiusította meg, elfogva az ottani nemzetközi társaságot, amely már arra is kész volt, hogy a gyűlölt cseka-renegátot eltegye láb alá.

Sava Samuridis görög és Tonseff bolgár vádlott, akik halkezeskedőknek vallják magukat és állandó lakhelyük gyanánt Istambul jelölik meg, beismerték, hogy már

négy év óta ismerik Spiridon Catapodist, a Philomela görög gőzös kapitá-

nyát, akinek az lett volna a feladata, hogy az elrablott Agabekovot hajóján Odesszába vigye, de most is állhatatosan tagadták, hogy közülük lett volna az elrablási tervhez.

A negyedik vádlott: Alexej Alexev, álneven Grisa, beismerie, hogy kommunista, de tiltakozott ama beállítás ellen, mintha a GPU embere lett volna s hogy Agabekov bőrre pályázott. Azt hangoztatta, hogy annyi csupán a büne, hogy utlevél nélkül jött Romániába. Az ötödik vádlott Lecocq francia mérnök, a kinek a vád szerint az volt a feladata, hogy Agabekovot Grisa, Tonseff és Samuridis hálózába terelje bizonyos üzletek kezesgető kilitásba helyezésével.

A kihallgatások befejeztével az ügyész súlyos büntetést kért a vádlottakra, míg a védők felmentést, mert szerintük nincs elegendő terhelő adat a vádlottak ellen.

A tábla a szenzációs politikai perben pénteken hirdeti ki az ítéletet.

Hitlerék ki akarják szabadtani a beutheni halálraitéltéket

Forradalomra készül a forogkeresztes hadsereg — Láztatás miatt betiltották az Angriff című lapot

Magyar tiltakozás a kivégzések ellen

Berlin, augusztus 25.

A porosz kormány betiltotta az Angriff című nemzetiszocialista lapot, amely durva támadást intézett Papen kancellár ellen és nyíltan lázadásra izgatta a nemzetiszocialistákat.

Pillanatig sem lehet kétséges, hogy a nemzetiszocialista tábor mozgósítása és riadókészültségbe való helyezése sokkal komolyabb dolog, mint a hitleristák eddigi megmozdulásai s amit Hitler a hatalomért sem kockáztatott meg, most meg fogja tenni az öt halálraitélt nemzetiszocialista kiszabadításáért és ha kell, bevonnul Berlinbe.

A nemzetiszocialista hadsereg egyik alvezére, Göring kapitány, tegnap újabb buzdító táviratot küldött az öt halálraitélt.

ítélthez.

— Ti nem vagytok gyilkosok — mondja táviratában Göring —, mert saját fajtátok becsületét védelmeztétek. Családjaitoknak ezer márkát utaltattunk ki. Maradjatok nyugodtan.

Arról is biztosítja a távirat a halálraitéltéket, hogy a nemzetiszocialisták harca most már az ő kiszabadításukért is folyik.

Heiness, a beutheni rohamcsapatok parancsnoka beszédet mondott s abban megnyugtató igyekezett a halálraitélt nemzetiszocialistákat.

Nem lesz semmi bántódásuk, mondotta beszédében, mert Hitler nem tűri, hogy hajuk szála is megörbüljön.

XVIII. A táblai ítélet ellen az összes érdekelték öt napon belül felelkezhetnek a Semmitőszékhez, ahova azonban újabb bizonyítékok már nem nyújthatók be. A jogerős ítéletek sürgősen végrehajtandók.

XXI. Ha egy feljelentőt elítéltek, de újabb jelentés nyomán mégis bebizonyult az illető vagyon bűnös eredete, az első feljelentőt rehabilitálják s a megítélt kártérítést is visszakapja.

XXII. Ha az igazolatlan vagyont az illető időközben bármilyen címen elajándékozta (hogy biztonságba helyezze) a vagyon azért jelen törvény hatálya alá esik.

XXIII. Mindenki, akinek vagyona jelen törvény szerinti ellenőrzés alá eshet, köteles a törvény kihirdetésétől számított három hónapon belül bejelenteni a fentjelzett ítélőtábla elnökéhez címzett kérvényben mindenfajta belföldön és külföldön található ingó és ingatlan vagyonát. Akik ezt elmulasztják, azokat a tábla hat hónaptól három évig terjedhető fogházra ítéli, a Btk. hatvanadik szakasza alkalmazásának lehetősége nélkül. Azonfelül kötelesek lesznek az államnak kártérítés gyanánt vagyonuk értékét megfizetni. Tizenöt naptól egy évig terjedhető büntetést kapnak azok, akik a 10. pont szerinti bejelentésnél eltitkoltak valamit vagyonukból.

XXIV. Jelen törvény folytán minden közhivatalnok vagy újonnan kinevezett köteles két hónapon belül szolgálati főnökének pontos kimutatást benyújtani minden vagyonáról, különben lemondottnak tekintenek.

A jelen törvény szerinti bírói eljárás költségmentes, a törvény végrehajtásának további részleteit a végrehajtási utasítás adja meg.

PERUJRAFELVÉTELÉRŐL IRNAK A MÜNCHENI LAPOK

A müncheni lapok legújabb jelentése szerint a beutheni halálraitélték védői újabb bizonyító anyaghoz jutottak s annak alapján megkísérik a per újrafelvetését. Az új bizonyítékok szerint augusztus 9-én este 11 óra előtt a meggyilkolt Pietrusch kommunista tizenkét társával egyetemben megtámadott egy nemzetiszocialistát, aki a romhamosztag tagja volt. A beutheni gyilkosságot tehát nem a nemzetiszocialisták, hanem a kommunisták magatartása idézte elő. A védők azazal is érvelnek, hogy a statárium kihirdetése és a gyilkosság között mindössze másfélórányi időköz telt el s a halálraitélték nem is szerezhettek tudomást a kivételes intézkedésekről, mert különben bizonyára megfontolták volna, hogy mit tesznek. Ezen az alapon követelik a védők — a müncheni lapok szerint — a per újrafelvetését és az ügy rendes bíróság előtt való tárgyalását.

Erdélyi tiltakozás a beutheni ítélet végrehajtása ellen

Nagyvárad, augusztus 25.

Tabéry Géza író és Turnovszky Sándor dr. szociológus kezdeményezésére megalakult Nagyváradon a halálbüntetés elleni liga, amely már a magyarországi halálos ítéletek végrehajtása ellen is tiltakozott. A liga most állást foglalt a beutheni ítélet miatt is, hogy így bizonyítsa, hogy bármilyen pártállású elítélt ügyében elvileg tiltakozik a halálbüntetés ellen.

Tabéry és Turnovszky dr szerdán délután felkereste Schuster nyugalmazott ezredest, a nagyváradi német konzult. arra kérve őt fel, hogy a liga tiltakozását juttassa el a birodalmi kormányhoz. A liga vezetői hangsúlyozták, hogy nem a hitleristák világnézetét és politikáját védik, hanem kizárólag csak a halálbüntetés ellen tiltakoznak az emberiség nevében.

Leverték a brazilai forradalmat

Newyork, augusztus 25.

Ideérkezett jelentések szerint a brazilai kormánycsapatok döntő győzelmet arattak a forradalmárokat felett, akiket a világháború egyik neves német tábornoka vezetett.

HASZNÁLJA A HÍRES

Lithinés du Dr Gustin

OVAKODJON AZ UTÁNZATÓKTÓL

HIGÉNIKUS ITAL HUSIT KELEMES KÖNYÜ

Hírek

Papírkosár

Nemtudomkák

Nemtudomkával valahol a gyermek-kori olvasmányok tündérszágában találkoztunk.

Nemtudomka azóta megnőtt, érdemeket szerzett és hogy nehezebben ismerjünk rá, miniszteri tarcát dugott a zsebébe, meg piros bársonyszékre csücsült.

A kedves és rokonszenves Nemtudomka most pléhpfával mered arra a groteszk és cinikus grand guignolra, amelynek neve: parlament. Nézi, hogy miképpen menekednek helyettünk és értünk a tisztelt Ház tagjai, akik a házért mindenre képesek, még arra is, hogy a más párt kötelekébe tartozó honatyák fején alapos folytonossági hiányokat idézzenek elő.

Ha X. képviselő ur méltatlankodna handabandázik arról, hogy előadul Dorohoj-megyében az árpádkarosszék selymalapját a prefektus ur választási propagandára költötte, politikai életünk Nemtudomkája — éppúgy, mint a tündérmesében, — csak ennyit mond:

— Nincs tudomásom róla...

Ha N. képviselő ur mennyköveket szórva filippikázik arról, hogy Arges városban nagy panamákat követtek el, Nemtudomka ismét csak így válaszol:

— Sejtelmem sincs róla...

Ha valamelyik cucilista honatya elkeseri, hogy a CFR munkásaival égbekiáltó bűnököt követnek el s azokat középkeletieknek teszik ki, Nemtudomka akkor sem tagadja meg önmagát:

— Halvány dunsztom sincsen mindezekről...

A hatalom és felelősség Nemtudomkái már másfél évtizede csak így fujják napi leckéjüket. Akárcsak a tudermesék fityirittye.

Az élet azonban, amelynek tempóját a hatalom Nemtudomkái diktálják, nagy mérséklék, kissé prózaibb tényeket tartalmaz.

A munka megállt. A kenyér elfogyott. A tisztviselőnek lopnia vagy sikkasztania kell a napi kenyérért. Ugyanakkor a nyugdíjas nyugodtan kiállhat az utcárokra koldulni. A munkából rabzolga és üldözött vad lett.

Nemtudomka öccsellenciája minderről nem tud semmit...

Különös!

Majd a kissé komforttalanabb ellenzéki hadállásban eszébe jut minden.

Pechje lesz neki, szavamra legyen mondan!

A szép piros miniszteri bársonyszékben másik Nemtudomka és másik Nemtudomkák ülnek közömbös és tájékozatlanul látszó pléhpfával.

Akik államférfiúi képességeik és felelősségük igazolására szintén a leghalványabb dunszttal sem fognak birni arról, amit egyébként a tojásból ki sem kelt verebek is unalomig csiripelnek!...

Pók

Adóját rendesen fizető polgár a pókot vagy utálja, vagy pedig szerencsés ömennek tekinti.

A szöveget — importálta.

Rájöttek ugyanis arra, hogy a Görögországban elégedő „Flavidius Simon” névre elkeresztelt pókfaj nagy elszáratással pusztítja a mezőgazdasági termelésben káros élőlényeket és rovarokat.

A görögök berendezkedtek a pókok belterjesebb tenyésztésére. A bizottság, amelyet a szöveget küldött ki, reméli, hogy sikeresen átvihetik a görög pókokat a szöveget területére és beállíthatják az öt éves területek szolgálatába.

A pókból nemsokára elotárs lesz! Görögországból pedig exportálam...

Kíváncsiak vagyunk arra, hogy nálunk mikor fedezik fel azt a pókfajtát, esetleg emberi maszkban, amelyik a közéleti parazitizmus ellen valamikor majd megindítandó küzdelemben értékes és gyökereket segítő társat jelentene...

Amerikai férfi-gondok

A New Yorkban megjelenő Magyar Újságból ollóztuk ki az alábbi felhívást:

SZÖVETKEZZUNK

Nektek szölok, akik Rockaway Beachen fürdőztök velem együtt. A feleségem körül nagyon forog a life guard. Erősebb a nyavalyás mint én, hát nem láthatom el a baját. Ti is így járhatok! Nincs más mód, mint szövötközni és egy kérvényt benyújtani illetékes helyre, hogy építsenek palamitrony formát. Onnan hamarabb meglátják, ha valaki a vízbe akar fulladni. Üljenek ott fent a life guardok, ne a szegény ember feleségét csabílgassák. Nem azért fizetik őket, hogy szerelők

nek valót válogassanak. Szövetkezzünk testvérek.

Más, ugyancsak ebből a lapból:

HAT EREDEMES?

Ugynevezett urilány a szövötköztem. Szégyen ide, vagy oda, de a multkor speakeasyben voltunk ketten. Az lett a vége, hogy összehajszoltam miatta és bizony egy ellátták a bajomat, hogy kórházba kerültem. A kisasszonyom bölcsen eltűnt, amíg engem lazsnakoltak. Hát ezt ugyancsak jól tette. Hanem, egyszer nem sok, még annyiszor se látogatott meg a kórházban. Erde-

mes vele továbbra is fenntartani a jó viszonyt? Mit tanácsoltok tányok?

Megőert Jancsi.

Mi, ideát az öreg Európában, nem tudjuk, hogy mi a fityfene lehei a „life guard” meg a „szövötköztem”, de azt az egyet ebből is látjuk, hogy a dollár még nem minden.

Minálunk az utolsó csőré legénynek is kisujjában van annyi életrevalóság és virtus, amit úgy látszik doliárvalutáért sem árulnak a ráógummi hazájában, a fogas kérdések mellé...

— fz —

HAJSZA A KAUCSUK UTÁN

A NAGY HENRY FEKETE KIRÁLYSÁGA

A titokzatos Eldorádóra Ford is ráízet

Már Brazília európai felfedezői észrevették, hogy a bennszülött indiánok az őserdőben szokatlan rugalmas labdákkal játszanak. Persze nem a lábukkal, hanem a fejükkkel adogatták egymásnak a labdát. A labda olyan anyagból készült, amely egy bizonyos erdei fa tejszínű levéből sűrűsödött össze. A portugál hódítók hamarosan egész sereg hasznos tárgyat készítettek ebből az anyagból, mely minden európai nyelven másképpen hangzik. A braziliai portugál nyelv a gummit még mindig „sringának” nevezi. Az angolok „rubber”-nak hívják, másszóval radirguminak. Sok európai nép azonban megtartotta az indiánok eredeti szavát, a kaucsukot.

Az újvilág négy nagy ültetvényterméket ajándékozott az óvilágnak: a burgonyát, a kukoricát, a dohányt és a kaucsukot. A kaucsukfa levét ehhez a négyhez képest soká mellékesnek tartották, bár alkalomadtán jól felhasználták. Az emberek már régóta gumi sárcipőt és gumiköppényt viseltek s még mindig nem voltak tisztában a kaucsukban lappangó lehetőségekkel. Ekkor bekövetkezett az automobil korszaka és az emberek ráeszméltek, hogy kaucsuk nélkül a világ meg sem tud mozdulni.

Egy szép napon az amerikai automobilipar mágusai unni kezdték, hogy függő viszonyban vannak az angol kaucsukültetvényekkel. Az Egyesült Államok hatalmas területén csaknem minden nyersanyagot meg lehet találni, amelyre a modern technikának szüksége van; csak a gumi nem fejlődik ki a tropikus vidékek fölött.

1927-ben pedig bejárta a világot az a

hir, hogy Henry Ford, Para braziliai államban a Tapajo folyó partján óriási területet bérelt ki, ahol nagyban termelni fogja a kaucsukot.

Az Amazon egyik hatalmas mellékfolyójának, a Tapajoznak a partján van az új királyság, Ford ország, „Fordlandia”, ahogy a braziliaiak nevezik. Voltak már királyságok a világon, amelyek elbujhattak volna mellette.

Ford koncessziója három millió acre foglalt magában az őserdőből és százhusz kilométernyi hosszúságban nyulik el a folyó partján.

Ez az emberi civilizáció végső határa. A Tapajoz felső folyása még jóformán ismeretlen vidéket öntöz, melyről sok ember mindig azt hiszi, hogy ott terül el a legendás Eldorádó. Ford 1923-ban fogott hozzá a tapajozparti őserdő kiirtásához, hogy ott gumifákat ültessen. A munkához három ezer bennszülött munkást szerződtettek. Kiderült azonban, hogy az északamerikai pénzemberek nem ismerik a bennszülött indián féléveket. Szervező munkájukat nagy taktikai hibával kezdték el: szigorú alkoholtiltalmat hoztak be. A megkezdett munka ennek következtében hamarosan elakadt.

Ford az első három év alatt hét millió dollárt ölt bele az ültetvénybe. Mult év végéig ilyenformán 1200 hektárt dolgoztak fel az őserdőből és ehhez járult 800 újabb hektár az idén. Mult év októberéig 1,200,000 kaucsukfát ültettek és több mint tíz millió csemete nő e pillanatban a faiskolákban. Minthogy egy gumifa hat éves kora előtt nem fejthető meg, eddig még egy kilo kaucsukot sem exportáltak Fordlandiából.

— IDŐPROGNÓZIS. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint változó felhőzet, északnyugati szél, helyenként závorszerű esők várhatók.

★ Weisz Ilona zongoraművész zongora és modern zenenevelési tanfolyamát Tonika-Dó módszer szerint szeptember 1-én megkezdte. Beiratások naponta d. e. 10—12-ig, d. u. 5—6-ig. (Cérna-ut 7.)

— Vitorlás bárkán az óceánon át. Öt amerikai diák július ötödikén elindult Massachusettsből, hogy közönséges vitorlás bárkán szelje át az óceánt. Az öt diák tegnap érkezett meg Tangerbe egy 48 napos igen kalandos út után. Mivel élelmi szerük már napok óta nem volt és csak igen kevés táplálékot tudtak magukhoz venni, szinte teljesen erőtlennül az éhségtől érkeztek meg. Az öt merész diák minden modern felszerelés nélkül, mindössze egy iránytű segítségével tette meg az utat.

— A Tutsek-nővérek templomi hangversenye. Tutsek Ilonka és Tutsek Piroska, a jeles énekművésznők, szeptember hó elsején este fél kilenc órai kezdettel hangversenyt adnak a brassói római katólikus plebánia templomban. A hangversenyen a közkedvelt művésznőkön kívül közreműködik Stadler József (orgona) és a Brassói Filharmonikus Társaság tagjaiból alakult zenekar. Műsoron a legkiválóbb szerzők szerepelnek: Mozart, Bach, Bonnet, Schütze, Buxtehude és Händel örökérvényű, csodás alkotásait fogják a művésznők és Stadler orgonaművész interpretálni. A hangverseny iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik, ami érthető azok után a nagy sikerek után, amelyek a kiváló tehetséggel megáldott Tutsek-nővérek az elmúlt hangversenyidényben rendezett koncertjeik rendjén arattak.

— A román-osztrák kliring-egyezmény. A Banca Nationala brassói fiókja annak a közlésé kéri tőlünk, hogy az Ausztriával létesített kliring-egyezmény a Monitorul Oficial julius 15-iki 164. számában jelent meg.

— Monstre-gyűlés a tarthatatlan gázárak miatt. Dicsőszentmártonból jelentik: A gázdiktatura és a gázfogyasztó városok lakossága közt mind elkeseredettebb lesz a harc. A mult ősszel a gáz árát leszállítás helyett több mint hatvan százalékkal felemelték. És ez évben sem csökkentették, holott törvény írja elő, hogy a gáz nem lehet drágább, mint a legolcsóbb fűtőanyag. Pekri Géza, az intézmény bizottság alelnöke táviratilag kérte Madgearu iparügyi minisztert, hogy szerezzen érvényt a gáztörvénynek s védje meg a fogyasztókat a gáztársaság tulajdonosaitól. Ez akciótól függetlenül pedig a dicsőszentmártoni lakosság népgyűlésen készült tiltakozni a horribilis gázárak ellen. Ha ez a mozzalom is eredménytelen lesz, bojkottálni fogják a gázt és áttérnek a fával való fűtésre.

— Nyolcezer állástalan színész Berlinben. Berlinből jelentik: Rövidesen kezdődik az új színházi szezon, amelyre főleg a válság nyomja rá bélyegét. A legjellemzőbb tünet, hogy Berlinben nyolcezer állástalan színész ostromolja a színházak irodáit. A színészek nagy nyomorban vannak és legnagyobb örömiük az, ha néha sikerül egy-egy kis szerrepet kapni a filmvállalatoknál.

— FÉNYES NAPPAL RABLÓK TAMADTAK MEG AZ ORSZÁGUTON. Csikszerebről jelentik: Csutak Miklós csikrákosi gazda deszkát szállított Háromszékre. A deszkából keresett 2600 lejével nyugodtan igyekezett hazafelé. A csiksesői országuton két suhanc kapaszzkodott fényes nappal lovai kántárba, majd öt leteperték s elszedték összes pénzét. A kirabolt gazda hiába kiabált segítségért, senki sem tartózkodott a közelben. A két utonálló, mikor zsebükből érezték a pénzt, kerekét oldott. Csutak a csikmadéfalvi csendőrségen jelentette az esetet. Nyomban hozzáláttak a nyomozáshoz s alig pár órai keresés után Csikseső egy kocsijában két mulató legényre találtak. Feltűnt a csendőrnöknek a szokatlan pénzösszeg s őrizetbe vették Győrfi József és Kobik Alózi csiksesői legényeket, akik rövid faggatás után beismerték, hogy ők rabolták ki Csutakot. Nem is készülték rá, hanem Csikszere felé igyekeztek munkát keresni s ötletszerűen jött, hogy a velük szembejövő deszkást, akiről sejtették, hogy pénze van, kirabolják. A pénzt néhány száz lej hiányával megtalálták. A két rablót átadták az ügyészségnek.

— AUTÓKARAMBOL. Tordáról jelentik: Egy tordai luxusautó és egy marosvásrhelyi teherkocsi a városi sósüfűd felé vezető uton, miközben mindketten egy szénásszerket akartak kikérni, összeütköztek. A luxusautó erősen megrongálódott. A benne ülők könnyebb természetű zúzódásokat szenvedtek. A rendőrség a vizsgálatot bevezette.

Hallatlan izgalom! Különleges élmény! A szezon legerősebb filmje! Érdekteljesítő cselekmény! Nagyszerű szűzsé a

brassói **FORUM** Mozgóban

1932 AUGUSZTUS 26-TÓL KEZDVE

Miriam Hopkins és Frederic March

az

ÁLLAT AZ EMBERBEN

(Dr. JEKYLL és Mr. HOYDE) című filmben.

Ez a film egyidejűleg néhány Wien-i mozgóban is fut.

Monopol: PARAMOUNT-FILM.

LEGUJABB FOX HETIREVÜ.

Az óriási érdeklődésre való tekintettel, kérjük jegyeiről elővételben idejében gondoskodni.

*** Háláadó istentisztelet.** A brassó református egyházban augusztus 28-án, vasárnap délelőtti 10 órakor lesz az újkönyv-ünnepi ürvacosraosztás ünnepe, ami egyúttal a helyi városi templom felszentelése 40-ik évfordulójának is háláünnepé lesz, mely alkalommal a Presbitérium, Képviselőtestület, Nőszövetség, Leánykör és az evangélikus Egyházak tagjai teljes számban ürvacosraosztást vesznek. Az egyház és az evangélikus intézmények elnöksége ez uton is felhívja a tagok figyelmét az ünnepi alkalomra és a szent előkészületre. A Presbitérium és a Nőszövetség választmányának vasárnap fél 10 órakor a tanácssteremben ünnepi gyűlést tart.

— Halászköves véres harca. A putnemei Százakut közösségben a Szeret partján halászhelyeket készítő falusiak közt a halászköves helyek miatt viszály támadt, mely csakhamar háromszáz ember borzalmas öldöklésévé fajult. Három asszonyt a dulakodásban agyontapostak, kilenc ember súlyosan megsebesült, két gazdát, a kik revolverrel akartak dolgozni, félholttravertek.

*** A HANGULAT** hónapról-hónapra közli a zenei ujdonságokat, új operettéleteket, külföldi táncszámokat, dalokat, magyar nótákat, előadási darabokat és külföldi nagy sikerű zeneterméket legjavából. Eddig 7 különféle szám jelent meg Rózsavölgyi és Tsa budapesti cég kiadásában, egy-egy füzet ára 30 lej. Kapható a B. L. könyvcsatlóiban. Utánvéttel nem szállítjuk, azért portóval együtt 35 lej előre beküldendő, akár bélyegben is.

MEGKÉRTE A KEZÉT
A fiatal Németh fiú már hosszú ideje udvarolt egy csinos lánynak, de sohasem volt rá alkalma, hogy megkérje a kezét. Egy alkalommal kísérték a temetőbe és a fiú a sírokra mutatva, így szólt:
— Látja Mariska, itt fekszik a nagyapám, itt fekszik a nagypapám, itt fekszik a sógorom, ez a mi családi temetőnk, itt fekszik az egész rokonságom. Nem szeretne maga is itt feküdni?

— KIRÁNDULÁS A GYILKOS-TÓHOZ. Az „Encián” turista-egylet vasárnap, augusztus 28-án, kirándulást rendez autóval a Gyilkos-tóhoz. Indulás szombat este 11 órakor az Astra-mozi elől. Autóköltés személyenként 140 (150) lej. Jelentkezni, előlegfizetéssel, péntek estig az „Encián” egyesületi helyiségében lehet. (Hirsch-utca 21.) Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— MEGINT FELBUKKANT EGY TILTOTT SZEKTA KISKÜLLÖMEGYÉBEN. Dicsőszentmártonból jelentik: Pár nappal ezelőtt fogtak el a csendőrök Zsidó egy hadseregellenes nyomtatványokkal jól felszerelt millenista csoportot, máris újabb propaganda együttest tett ártalmatlanná a bonyhái csendőrök. Hosszabb idő óta megfigyelés alatt tartottak néhány embert, akik saját egyházukban állandó zavart és elégedetlenséget szítottak. Mult szombaton aztán sikerült egy tömegben rajtuk ütni, amint titkos összejövetelükön istentiszteletet tartottak s utána propaganda kiképzést végeztek. A letartóztatottak Muresan Alexandru, Mitru Joan, Sorgia Paschu, Gergely Mihály, Furca Susi és Marisan Vaszi bonyháiak, míg Popa Filon és Danciu Joan Somoskőtelekről gyűltek össze s a pentikostalisták tiltott szektájának eszméit készülték a vidéken propagálni.

— Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlás és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúlzás a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával mellett visszafejlődnek. Számos orvos a Ferenc József vizet mindkét nembeli felnőttek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendel. A Ferenc József keserűvíz gyógyserűzetekben, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

*** Urodonal** a legismertebb és az egész világon legelterjedtebb szer a vese kimosására, amely megtisztítja a szívet, a májat, az idegeket, izmokat és ízületeket a húgsavas lerakódásoktól és így megóvja a szervezetet oly betegségtől, melyeknek különben áldozatul esne. Urodonal alaposabban hat, mint a legtöbb ásványvíz és a só.

SZERENCSE.
Topánka és Sámfa ur együtt utaznak a villamoson. A villamos éppen egy mérsékelt kanyarban robog, amikor zökken egyet s a zökkenés következtében Topánka széles lendülettel kiesik az uttestre. Egy teherautó, amely a villamossal együtt kanyarodott, nagynehezen fékez és tíz centiméterre Topánka ur fejétől megáll. Egy szembejövő motorkerékpár ki akar térni, nehogy még nagyobb szerencsétlenséget okozzon, de a kitérés olyan rosszul sikerült, hogy a kerékpáros leesik a gépről s a gép hajszályníra Topánka ur mellett zuhan a kövezetre.
Topánka ur talpra ugrik és eszeveszett futásban kezd. Sámfa alig tudja utolérni.
— No, a kutyafáját, — törölgeti az izalmában verítékessé lett homlokát Sámfa ur — képzelem, milven aggodalmakat álltál ki.
— Képzelted is, — lihegi Topánka és megkönnyebbülten néz a villamos után, — hiszen jegy nélkül utaztam.

Bánky Vilmának legújabb partnere Várkonyi Mihály

A tirolí Alpesekben filmezik a két világhírű filmsztár

Még élénk emlékezetben él az a hirtelen előtörő világkarrier, amelyet körülbelül öt évvel ezelőtt kezdett meg a csodaszép, szőke fiatal Bánky Vilma. Öt éve annak, hogy az ismeretlenség, a melőzöttség, sőt a legkomorabb elintézettség lelket fojtó légköréből Sam Codwyn, a világhírű filmproducer kiemelte Bánky Vilma. Kiemelte és felemelte a némafilm csúcáig, olyan magasra volt, mint Greta Garbo, a sztárok sztárja lett máról holnapra a szőke magyar leányból. Állandóan irtak róla. Megírták mit eszik, mennyit alszik, hogy sportol, hogy szórakozik, hogyan dolgozik, hogy öltözködik. Minden valamire való angol magazin hozta képeit, életrécsait, minden legkisebb megmozdulásait. — Rod La Roque-al kötött házasságáról többet írtak, mint az amerikai felső negyszázak bármelyik tagjának a házasságáról. Szóval Bánky stár, nagy nő volt, ünnepeket primadonna volt. Volt! Ezen a volton van a hangsúly. Mert a hangos film hirtelen, mint a villámcsapás vágta ketté ezt a szinte páratlan karriert. Bánky Vilma angolul nehezen tanul, a pestszentlőrinci leány kiejtése idegen, az amerikai könnyen lelkesedő és könnyen felejtő közönsége máról-holnapra elejtette kedvencét. A szép szőke sztár visszavonult tanulni. Próbálkozásait nem kísérte a várt siker. Vaudeville színpadokon is csak közepes eredményeket tudott felmutatni és így Bánky Vilma három hónappal ezelőtt Európába utazott. Bevalottan pihenni. Be nem vallottan körül nézni, hátha el lehet helyezkedni valamelyik nagy európai filmvállalatnál. És sikerült. Amint a „New York American” legutóbbi számában néhány soros jelentésben olvassuk, Bánky Vilma a kelleme- set összekötötte a hasznossal. Az Universal Picture Company európai filmgyárhoz szerződött „A lázadó” (The Rebel) című beszélőfilm női főszerepének az eljátszására. A filmet három verzióban készítik el és pedig angol, francia és német nyelven. Mindegyiknek Bánky Vilma a női sztárja. A celekménye a tirolí Alpesekben játszódik, és ottan folynak a felvételek.

Kitörőben az új spanyol monarchista felkelés
Már csak Primo de Rivera helyettesét várják

Madrid, augusztus 25.
A köztársasági lapok a teljes bizonyosság hangján írják arról, hogy újabb monarchista felkelés készül. Ez alkalommal azonban már jobban meg szervezett forradalmat akarnak megindítani a királyságról. Állítólag már minden előkészület megtörtént és csak azt várják, hogy Primo de Rivera egykorú helyettese, Martinez tábornok hazaérkezzék külföldről. A lapok felhívják a kormányt a csapatok megerősítésére. Általános a vélemény, hogy

Spot
Magyar—román tárgyalás
Budapestben

Magyarországi lapok szerint a Magyar Labdarugó Szövetség szeptember 18-ra Budapestre hívja a román futballsport vezetőit, hogy megtárgyalják az összes függő ügyeket és lehetőleg visszaállítsák a békét.
A felhivatalos Gazeta Sporturilor ezzel kapcsolatban a következőket írja: Ennek a megbeszélésnek csak akkor lenne célja, ha valami tisztázatlan ügyet tárgyalnának. Azonban mi úgy gondoljuk, hogy

Új vezetőség a brassói labdarugókerület élén

Sportkörökben ismeretesek azok a harcok, amelyek a brassói labdarugókerület vezetőségében dultak, ahol nem az általános sport, hanem a klubérdek vezette az elnökség egy csoportjának lépéseit. Természetes, hogy a belső harcok felemésztették az alkotó erőt s ennek kárát csak maga a sport érezte. Az elégedetlenség folytán nőtt, míg végre a tegnapi kerületi közgyűlésen véget vetettek az eddigi állapotoknak új vezetőség megválasztásával.
A közgyűlésen 16 egyesület képviselői jelentek meg. A központi liga képviselőiben dr. Ritter Sámuel nyitotta meg és vezette le a gyűlést, mely mindvégig nyugodt hangulatban folyt le. Több felhívó hangoztatva, hogy olyan vezetőséget kell választani, mely a szabályok szerint vezeti az ügyeket, nem úgy, mint az előbbi. Titkos választás útján a következő tisztikart választották meg: Elnök Enescu (Astra), titkár Bagoly (BMTE), tagok Schuller (Olympia), Voicu (ACFR), Lascu (IAR), póttagok Köllő (Brasovia), Theiss (Sparta), Boross (Victoria), Ellenörök Ördög (Gloria), Todoran (Ísvorul), Crăciun (Venus). Póttagok: Gertler (Ber-

nappal ezelőtt Európába utazott. Bevalottan pihenni. Be nem vallottan körül nézni, hátha el lehet helyezkedni valamelyik nagy európai filmvállalatnál. És sikerült. Amint a „New York American” legutóbbi számában néhány soros jelentésben olvassuk, Bánky Vilma a kelleme- set összekötötte a hasznossal. Az Universal Picture Company európai filmgyárhoz szerződött „A lázadó” (The Rebel) című beszélőfilm női főszerepének az eljátszására. A filmet három verzióban készítik el és pedig angol, francia és német nyelven. Mindegyiknek Bánky Vilma a női sztárja. A celekménye a tirolí Alpesekben játszódik, és ottan folynak a felvételek.

Külön érdekessége és pikantériája ennek a filmnek, hogy a férfi főszereplő nem más, mint az ugyancsak világhírű magyar Várkonyi Mihály (Victor Varconi), aki a némafilm egyik legkedveltebb amorosója volt és akinek visszatérése az amerikai beszélő filmhez már csak rövid idő kérdése.

Bánky Vilma első partnere az elhunyt és eddig utólrétegetlen népszerűségű Rudolf Valentino volt. Később pedig Ronald Colmannel együtt ők voltak az amerikai film legismertebb szerelmes pára. Férjével: Rod La Roque-val együtt a film megírta törvénye szerint amely férjet és feleséget együtt nem szerepeltet, nem játszott soha.

mihely a Sanjuro tábornok elleni, valószínűleg halálos ítélet elhangzik, a monarchisták megadják a jelt a felkelésre.

Ujabb jelentés szerint egyik vidéki városban máris küszöbön áll a forradalmi megmozdulás, úgy, hogy a kormány erőszaktekintet küldött a helyőrségnek.

Halál vár San-Jurjo tábornokra

Madrid, augusztus 25.
San-Jurjo tábornok perének tárgyalása óriási izgalom és érdeklődés közepette folyik. Az államügyész halált kér a tábornok fejére, aki magára vállalta, hogy az egész monarchista puccs kezdeményezője volt. Az ítélet csütörtökre várják.

Magyarországgal nincs semmi tárgyalni valónk. Ha a magyarok a normális viszony visszaállítását akarják, akkor ne válasszák a jegyzőkönyvezés útját. Tegyenek eleget a román szövetség két feltevélenek: 1. A Ferencváros kártalanítsa a kolozsváriakat. 2. A magyar hivatalos körök hagyjanak fel a struccpolitikával. Azaz ismerjék be, hogy hibát követtek el a Magyarország—Románia amatőr-mérkőzés körül és fogadják el ballépésük minden szabályszerű következményét.

talan). Már (Suburbiu).
Az új vezetőségtől sportkörökben komoly munkát s a harcok megszüntetését várják.

Motorkerékpár-verseny Brassóban

A Moto Club Roman brassói osztálya augusztus hó 28-án vasárnap turaversenyt rendez szőlő és oldalkocsis motorkerékpárok részére. Indulás a brassói Iparegylet helyisége előtt reggel 6 órakor. Útvonal: Óbrassó, Törösvár, Câmpulung, Târgoviste, Szinaja, Predeal, Rozsnyó (az új uton), Törösvár, Zernest, Brassó. Cél: az Iparegylet előtt. Az útvonal hossza 319 km. Ellenőrző állomások Câmpulung és Târgovistén. Előírt átlagsebesség 25—45 kilométer óránként. Érkezési idő este 7 és 8 óra között. A verseny iránt már most nagy érdeklődés nyilvánul motoroskörökben. Nevezni lehet a Leonida cégnél (Ferdinánd-körut) Lechner M-nél, (Szentjános-u. 15), Pneu Englebert brassói fiókjánál (Kórház-utca 58), ahol minden közelebbi felvilágosítással is szolgálnak.

Az Astra és Bertalan S. C. az első osztályba kerültek. A brassói kerület másodosztályú bajnoki mérkőzései sok

Bosszúból lelőtték a macedonok

Szofia, augusztus 25.

Egy szófiai utcán ismeretlen tettesek több revolverlövessel megölték egy asszonyt. Előbb az volt a feltevés, hogy a gyilkosok részegek voltak és virtuskodásból a levegőbe lövöldözve, véletlenül ölték meg a nőt. Később azonban ez a feltevés hamisnak bizonyult és megállapították, hogy a gyilkosságot előre megfontolt szándékkal követték el, és az a macedon háboruskodással volt összekötetésben. Ugyanis az áldozat augusztus elején, egy pokolgépet szállított Kristeff Pop macedonnak Szófiába. A gyilkosság tehát Protogheroff hűveinek volt a bosszúja.

Ami a miniszter ígérete ér

Egy millió helyett 90 ezer lej a rokkantaknak és özvegyeknek, morzsák vagy elutasítás a nyugdíjasoknak

Csikszereda, ugusztus 25

A magyar párt parlamenti csoportja nemrégiben testületileg kereste fel Mironescu pénzügyminisztert, akit arra kértek, hogy a csikmegyei hadirokkantak, özvegyek és árvák két év óta elmaradt járandóságából valamit már végre utaljanak ki. A pénzügyminiszter megígérte, hogy a közel hét milliárd kitévő hátralékból egynegyedét összeget kiutalt.

Az akreditív meg is érkezett a csikszeredai pénzügyigazgatóságához. Mindenél beszédesebb bizonyítékul annak, hogy a miniszteri ígéretek közül hogyan lesz valóság. A hadirokkantak negyedévi nyugdíja 918.186 lej teszik ki s erre a pénzügyminiszterium kiutalt 89.100 lejt.

Az állami nyugdíjasok sem jártak jobban. A miniszter ugyan rendelkezett, hogy az augusztusi illetményeket azonnal fizessék ki, de az egy és negyedmillió összeg helyett mindössze 770 ezer lejt utaltatott ki.

Ebből talán a csikszeredai illetőségű állami nyugdíjasokat sikerül kifizetni, ellenben a vidékiek ügyét ugy oldották meg, hogy egyszerűen be sem engedik őket a pénzügyigazgatóságra.

Igy válnak valóssá minálunk a pénzügyminiszteri ígéretek!

viszontagság, harc, lemondás után befejezettek tekinthető. A nyolc csapat küzdelmében az első helyet a brassói Astra foglalta el 12 ponttal, második a Bertalan SC. 8 ponttal, 3. Gloria 8 pont, 4. Suburbiu 6 pont, 5. Kézdivásárhelyi SE 6 pont, Spárta 5 pont, 7. Ísvorul (Hosszufalu) 3 pont, 8. Venus pont nélkül. A kerületi vezetőség úgy döntött, hogy a két első helyen álló csapat, az Astra és a Bertalan S. C. került be az elsőosztályú csapatok közé.

Iskolák Egyesülete

— BEIRATÁS A NAGYVÁRADI ORTH. ZSIDÓ FIU ÉS LEÁNYGIMNÁZIUMOKBA. Az oradeai zsidó fiu- és leánygimnáziumokban az 1932—33. tanévre való beiratások augusztus hó 25—31. között tartatnak meg. Mindkét iskola négy osztályu. A felvételi vizsgálatok szeptember 1-én, a javító vizsgálatok szeptember hó 8-án veszik kezdetüket. E vizsgálatokra való jelentkezés végső határideje augusztus hó 31. A fiugimnázium talmudthorával kapcsolatos, mely díjtalanul áll a tanulók rendelkezésére.

Ha butorra van szüksége

ne sajnálja az utat és tekintse meg raktárainkat!

BRASSO
BUKAREST
MAROSVÁSARHELY

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R. T.

Még az acélidegzetű embereknek is hasznos elolvasni

Dr. VÖLCSEY FERENC

ÜZENET
AZ
IDEGES
EMBEREK
NEK!

című most megjelent könyvét. Szenteljünk naponta 5 percet egészségünknek, hogy megelőzzük a bajt és megőrizzük egészségünket

Ára füzve 231 Lei.

Kapható a
Brassói Lapok Könyvostályában.

Das

Siebenbürgisch-Deutsche

Tageblatt

in Hermannstadt

(Gründungsjahr 1874)

ist die politisch führende

Stimme der deutschen

Volksgemeinschaft in

Rumänien. Das beste

Nachrichtenblatt und

das werbefähigste

Anzeigenorgan

Zuschriften wegen Bezug und Anzeigen-

veröffentlichung sind zu richten an:

Verwaltung

des Siebenbürg.-Deutschen Tageblattes

Hermannstadt-Sibiu (Rumänien)

Königin-Maria-Straße 25.

Körmendi Ferenc
regénye

A BUDAPESTI KALAND

Londonban kétezer kézirat között
első díjat nyert!

550 oldal. Ára: Lei 177.—

Kapható a
Brassói Lapok
Könyvostályában

A házasság kérdéseit tárgyaló legfontosabb, legértékesebb és
legideálisabb felfogással megírt mű! Fontos mindenkinek!
Akár nő, nőtlen, hajadon, vagy elvált!

A MODERN HÁZASSÁG

Dr. W. Stekel világhírű professzor aktuális új munkája. Fordította és jegyzetekkel
ellátta Dr. Gartner Pál.

A tartalomjegyzékből:

Az otthon érzése a boldog házasság alapja. — A házasság formai alakulásai. — Szabad házasság és nem szabad szerelem. — Vannak-e boldog házasságok? — A férfi és a nő nemi érzéseinek különbözőségeiről. — Lelki szerelem. — A szerelmi ideál. — Normális szexualitás. — A szerelmi párválasztás képessége. — Belegyezés kizsárolása. — Fehér és vörös házasság. — Régi jó idők. Mi a morál? — Csalódott szerelmesek házassága. — A boldog szerelem hármass hangzata: Értelem, szenvedély és lelkiesség. — A házasság nem gyógyszer az abnormalis szexualitásnak. — Meddig mehet az ösztönös a házastársak között. — Normális és kóros féltékenység. — Homoszexualitás és féltékenység. — A házibarád. — Küzdelem a szerelemért. — A házasság előtti és a házasság alatti szabadság két-
élyű fegyver. — A gyermekprobléma. — Egyetlen lehetőség van és ez az egyenlőség. — A monogámia. — A flört. — Öregedő házasságok veszedelme. — Házasság hűség nélkül? — A nemek teljes egyenjogúsága. — Pajtásházasság. — A próbaházasság és határozott időtartamu házasság képtelenség. — Az anyós probléma. — A házasság jövője. stb. stb. E rendkívül érdekes munka ára füzve 90 Lei.

Megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvostályában

Aki egészséges akar maradni

és fiatalos ruganyosságát megtartani,
testét ápolnia és valamilyen sportot
üznie kell!!

Egy kitűnő sportorvos a következőkre vonatkozólag tanácsokat ad Önnek:

— A sport mint gyógyszer — Testkultúra — A csecsemő tornája — A gyermek testedző játéka — Az idősebb emberek sportja — Az emberi test — Az izomrendszer — A szív- és vérkeringés — A sportolás, öregség és vérnyomás — A vérszegénység és a sport — A kövér ember sportja — A fiatal emberek szíve és a training — A tüdő és a légzés — A levegő tisztasága — A köhögés — Sportolók és nem sportolók tüdőkapacitása — Az egyes sportágak és a tüdő — Sport és szépség — Csak a kispotolt test szép — Nagyon fontos a táplálkozás — A sportember diétája nyáron és télen — Az élelmiszerek tápértéke — A kiválasztás szervei stb. — A bőr — Napfürdőzés — A ruházódás — A napfény és levegő, mint gyógytényező — A nemi élet és a nemi betegségek — Az idegrendszer — A sport, mint az idegesség gyógyszere — A nyári szabadság — Minden ember részére más-más sport szükséges. — E műben minden létező sportág megtalálható, így pl.: A gimnasztika — Uszás — Szobatorna — Nyári sportok — Turisztika — Tennisz — Football — stb. stb. stb. Női-sportok — Férfi-sportok — Gyermek-sportok — stb. stb. stb.

Mindezeket és még sok más megtalál Ön a most megjelent II. kiadásu

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

E diszmunka nagy alakban, több mint 200 oldalon, hófehér papíron, gazdagon illusztrálva, műmellékletekkel jelent meg. Ára csak 99 lei, portóval utánvétellel 115 lei.

Szerzője az ismert budapesti sportorvos
Dr. KELLNER DÁNIEL.

Brassói Lapok Könyvostályája

— FÖLDI MIHÁLY: KADAR ANNA LELKE c. regénye iránt már megjelenése előtt mindenfelől páratlan volt az érdeklődés, ami nem csoda, mert hiszen ez a merőben új hangot megszólaltató, meglepő meséjű regény a Pen Club világdíjának egyhanguan megszavazott magyar jelöltje. A könyv ára 204 lei, vidékre portó 20 lei. Kapható a Brassói La-

Homokképződés.

A Lythiasis elnevezés alatt az orvosok azon kóros folyamatokat értik, amik a köztudatban kövek, vagy homok neve alatt szerepelnek.

Ezeknek az a jellegzetes tulajdonságuk, hogy mint oldhatatlan ásványosok a vérizom útján szervezetünk különböző részein kicsapódnak és különböző alakban (homok, magyoró, sőt dő nagyságú) lerakódnak.

Ezen kicsapódás vagy a vesék tájékán (lythiasis uralis) vagy a májban (lythiasis hipotica, vagy bilars) vagy a húgyhólyagban történhet.

A kicsapódott só vagy húgysavból és uratokból (lythiasis urica) vagy oxálsavból és oxalátokból (lythiasis axalica) vagy foszfor savból és foszfátokból (lythiasis phosphatica), de legtöbbször ezek keverékéből tevődnek össze. Ezekhez járulnak még hámselyt töredékek, elhalt sejtek és néha élő baktériumok.

A leggyakoribb azonban a lythiasis urica (75 százalék). Ezek a legfájdalmasabbak is egyuttal, ami a vesék élettani szerepével van kapcsolatban, lévén szervezetünk mérgeg leszűrő és eltávolító szerve.

Magától érthető, hogy abban az esetben, ha a vesék tele vannak homokkal, a mérgek nem tudnak eltávolodni szervezetünkől, úgy, hogy az elégtelen vagy hibás emésztési maradékok a vérbe visszajutnak és azt megmérgezik.

Továbbá el sem képzelhetjük, hogy a kemény, formátlan, hegyes kristályok ne idéznének elő az érzékeny szövetekben szakadásokat és minden nemű sérüléseket, amelynek következtében duzzadások, gyulladások, zsugorodások és csökevényedések lépnek fel.

Bármilyen legyen a vese lythiasis oka, ami meglehetősen nagyszámú (öröklődés, táplálék, vagy vizelet erjedés, túlbő húsevés, vagy fűszerezett táplálékok, hűlés, túlhajtott szellemi vagy testi munka stb.) mindig emésztési renyhességgel jár együtt. Rokonságban áll rheumával, csukkal, cukorbetegséggel, érelmeszesedéssel, eksemával, asthmával stb., mivel ezen betegségeknek is mindig meg találjuk a húgysav nagyfokú felőlését. Ha a húgysavat szervezetünkől eltávolítjuk, megelőzzük, vagy megszüntethetjük a lythiasis uralist.

És valóban az összes klasszikus és laikus gyógyító eljárások, amiket a lythiasis megszüntetésére kidolgoztak, szintén ezt a célt akarják elérni. Többé kevésbé szigorú diéta, a vesék átöblítése vértisztító segítségével, húgyhajtók, ásványvizek, mind a húgysav feloldását és eltávolítását célozzák.

S miért ne részesítenénk előnyben az Urodonal-t, ami a húgysavat és annak származékait úgy oldja, mint meleg vizet a cukrot. És egyben teljesen ártalmatlan, még ha nagy adagban is szedjük. Végül kiváló húgyhajtó és lehetővé teszi, hogy az év bármely szakában házi ásvány kurát tarthassunk.

A kérdés megoldása kézen fekszik.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lei. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Új típusú Ford teherautó, páncélkereket megvételre keresek. Nágler, Mercurea-Ciuc. 19029

200 kötetes könyvtáramat elcserélném jókarban lévő motorkerékpárra. Cím a B. L. kiadóban. 19051

Részletfizetésre vennék Brassói Népbank betétkönyvet, Lei 300.000-ig. Cím 19050, szám alatt a brassói kiadóban.

Bicikli, alig használt, jutányos árban eladó. Brassó, Román templom-utca 9. 19047

Allást nyer

Ügyes fiú TANULÓNAK felvételt Révész József divatüzletében, Brassó. 18970

Fiatallal jómegjelenésű HAZVEZETŐNŐ kerestetik. Cím 19053, szám alatt a brassói kiadóban.

Lakás

Egy vagy kettő világos nagy butorozott szoba, fürdőszoba használatra, nagyon szép fűtésű helyen OLCSÓN KIADÓ, egy, vagy két személynek. Cím 18934, szám alatt a kiadóban.

Nagy és kicsi lakások kiadók, Brassó, Kórház-utca 32. 19049

Vegyes

Elsőrendű háromfogásos ebédoszt kapható. Brassó, Fekete-utca 27. 19048

Kosztos tanulók

felvétetnek Ott mérnöknl, Brassó, Vár-utca 44. — Német társalgás. Tanulmányi felügyelet francia, román, matematika stb tárgyakban.

Könyvek

FIALALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Árszínes borítóval 40 lei.

HÖLGYEK! Az egyetlen magyar nyelvű divatlap a „Párisi Divat”, a női divaton kívül gyermekdivatot, női kéziújska, irodalom és a háztartás minden ágáról is tájékoztat, ma már csak 25 lejbe kerül. Postai küldésnél még külön 5 lej portóra is küldendő. Ugyanilyen árban elfogadjunk előfizetéseket 3, 6 és 12 órára is. A Brassói Lapok Könyvostálya.

Dr. Dávid György
Román nyelvű
és
Gyakorló könyv

legalkalmasabb a
román nyelvnek magán-
tanulón.

tanító nélkül

való elsajátítására.
A 200 oldalas könyv
ára portómentesen
fűzve 80 lei, kötve
100 lei.

Megrendelhető a
BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSTÁLYÁBAN

1. DANCICA-téle autóbusszok menetrendje

Érvényes 1932 augusztus 1-től

Turda-Cluj		Cluj-Turda	
Indul Turda-ról	Érkezik Clujra	Indul Clujról	Érkezik Turda-ra
ÓRA		ÓRA	
6:45	8:—	7:30	8:45
8:30	9:45	10:—	11:15
10:—	11:15	12:—	13:15
14:—	15:15	13:—	14:15
16:—	17:15	17:—	18:15
19:30	20:45	19:—	20:15

Nyári tarifa: 1 jegy ára (személyenként)
Tur-retur jegyek augusztus 1-től október 26-ig terjedő érvénnyel 40 lei
70 lei

Felolsszerkesztő: Kocsis Béla. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó),
Károlykirály-utca 56-58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Geza, igazgató). — Marosvásárhely, Piaţa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámín Árpád és Bernáth Ernő. — Temesvár, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némady Gábor (Temesvár, I. (Str. Lovonci 5) Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.
MEGBÍZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bukarest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Űes: Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — Kolozsvár: Dénes József (Strada N. Curches 3, volt Vár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagyszeben: Szilágyi László (Strada Turnului 13). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantin 2). — Váradhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — Szilágy-somlyó: Helperin Ernő. — Torda: Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

ETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálatunk